

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ
ΤΗΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Τρίπολη 29/5/2005

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Αρ. Πρωτ. 766	Ημερομηνία
ΣΑΚ Φακ	8/6/05

Προς:
Ελληνική Εταιρεία
Τριπόδων 28, Πλάκα
105 58 Αθήνα

Αξιότιμοι κύριοι,

Στη φωτογραφία που σας αποστέλλουμε, βλέπετε ένα κτίριο-ορόσημο της παλιάς Τρίπολης, τον περιστερώνα στο οικόπεδο του μύλου Μαυρόγιαννη, με πρόσοψη επί της οδού Καλαβρύτων, στη βόρεια είσοδο της πόλης μας. Το οικοδομικό τετράγωνο στο οποίο βρίσκεται αυτό το κομψοτέχνημα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής μας, φτιαγμένο με μεράκι σε μια εποχή που η λειτουργικότητα συμβάδιζε με την καλαισθησία, ήταν κηρυγμένος εδώ και πολλές δεκαετίες κοινόχρηστος χώρος, προορισμένος για το Διοικητήριο της πόλης μας. Δυστυχώς, η επί, σχεδόν σαράντα χρόνια, αβελτηρία και αδυναμία της δημοτικής και νομαρχιακής αρχής να εφαρμόσουν το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ), που είχε προβλέψει ορθές λύσεις για την αποφυγή της σημερινής οικιστικής κακοδαιμονίας, οδήγησαν τελικά στην αποδέσμευση του συγκεκριμένου χώρου, αλλά και άλλων, και την συνακόλουθη οικοπεδοποίησή τους.

Ήδη, στην άλλη γωνία του ίδιου οικοδομικού τετραγώνου, χτίζεται μια τεράστια πολυκατοικία και η φωτογραφία που λάβατε είναι μια νοσταλγική ανάμνηση της πρόσοψης επί της οδού Καλαβρύτων του συγκροτήματος Μαυρόγιαννη, πριν αναλάβουν δράση οι μπουλντόζες. Τα κτίρια του μύλου και των αποθηκών έχουν ήδη κατεδαφιστεί, μόνο ένα μικρό κομμάτι του μαντρότοιχου είναι ακόμα όρθιο και ήδη κτίζεται εκεί πέρα συγκρότημα «αμιγούς κατοικίας» με την (ειρωνική πλέον;) επωνυμία Μύλος! Είναι αυτονόητο ότι η πολυκατοικίες που χτίζονται εκεί -δεδομένου ότι στην περιοχή υπάρχουν ήδη κτίρια πενταώροφα ή εξαώροφα- θα αποκρύψουν το συγκεκριμένο μνημείο, το οποίο έχει εδώ και χρόνια κηρυχθεί διατηρητέο.

Νομίζουμε ότι οι παραπάνω επισημάνσεις αποδεικνύουν ότι, παρά τις διαμαρτυρίες πολιτών και κατεξοχήν αρμοδίων φορέων, όπως του Συλλόγου Μηχανικών Ελευθέρων Επαγγελματιών του νομού μας και παρά τις ημερίδες και τις συζητήσεις που έχουν διοργανωθεί στο παρελθόν, καθώς και τα δεκάδες δημοσιεύματα στον τοπικό και αθηναϊκό Τύπο για την κακοποίηση της πόλης, δεν υπάρχει η πολιτική βούληση για μια πιο ισόρροπη ανάπτυξη της Τρίπολης. Δυστυχώς εδώ και χρόνια είναι προφανές ότι απόλυτη προτεραιότητα δίνεται στην άκρατη «ανοικοδόμηση». Οι ελπίδες -ίσως καλλιεργούμενες τεχνηέντως μέσω παραπλανητικών πληροφοριών- ότι πιθανόν εδώ να γινόταν ένας χώρος πολιτισμού παρόμοιος με το γνωστό «Μύλο» της Θεσσαλονίκης, αποδεικνύονται τελικά ψευδείς.

Εμείς και στο παρελθόν, εδώ και 7 χρόνια, με κείμενα, εκδηλώσεις και παρεμβάσεις μας προσπαθούμε να καταδείξουμε την ανάγκη για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης, δεδομένου ότι και οι δημοτικοί μας άρχοντες πολύ συχνά αναφέρονται στην ιστορική Τριπολιτσα. Παρόλα αυτά οι πράξεις τους εμφανώς ακυρώνουν τα λόγια τους και θα αρκούσε να αναφέρουμε ότι εδώ και καιρό δε λειτουργεί η Τεχνική Γνωμοδοτική Επιτροπή του Δήμου.

Πρόσφατα, ο Αρκάς υφυπουργός Πολιτισμού κ. Τατούλης αναφέρθηκε στην σημασία της Αρχιτεκτονικής, και σε μια άλλη περίπτωση είτε ότι οι πολίτες και η

κοινωνία, και όχι το Κράτος, παράγουν πολιτισμό. Συμφωνούμε, αλλά πιστεύουμε ότι η Πολιτεία και συγκεκριμένα το Υπουργείο Πολιτισμού οφείλουν να διατηρούν και να αναδεικνύουν κτίσματα, όπως αυτό το μοναδικό περιστερώνα, και όχι να τα καταδικάζουν στην αφάνεια, στον ακάλυπτο χώρο κάποιων πολυκατοικιών, που εξάλλου δε λείπουν από την πόλη μας.

Να τονίσουμε, τέλος, ότι με τα παραπάνω δεν επιθυμούμε σε καμία περίπτωση να καταφερθούμε εναντίον των ιδιοκτητών, οι οποίοι είχαν πολλά χρόνια την περιουσία τους δεσμευμένη και ταλαιπωρούνταν από την αδράνεια της δημοτικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, που αδυνατούν να καταλάβουν ότι η εξασφάλιση ενός καλύτερου μέλλοντος και η προάσπιση του κοινού καλού τελικά υπηρετούν καλύτερα και το ατομικό συμφέρον.

Συνημμένα:

Α) Φωτογραφία περιστερώνα Μαυρόγιαννη.

Β) Ψήφισμα (Πρόταση) που συντάχθηκε από φορείς και πολίτες της Τρίπολης ύστερα από δύο συγκεντρώσεις στις 7 και 21 Απριλίου 2005.

Για την Ομάδα Πρωτοβουλίας Πολιτών για το Οικιστικό Πρόβλημα της Τρίπολης:

Φωτιάς Αλέξανδρος
Καθηγητής Μ.Ε,
Μερκοβούνι,
22100 Τρίπολη

Δρ. Γκουβάς Μάρκος
Δασολόγος-Μετεωρολόγος
Πρεμετής 3
16121 Αθήνα

ΠΡΟΤΑΣΗ

(Ούτε ένα μέτρο κοινόχρηστης γης σε άλλες χρήσεις)

Οι φορείς και οι πολίτες που συγκεντρωθήκαμε στις 7/4 και 21/4/2005 στην αίθουσα του Φιλοτεχνικού ομίλου, αφού συζητήσαμε το ζήτημα των κοινοχρήστων και χώρων πράσινου διαπιστώνουμε ότι:

1. Χώροι που είχαν χαρακτηριστεί ως κοινόχρηστοι και χώροι πράσινου από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) αποχαρακτηρίζονται (ή κινδυνεύουν) και οδηγούνται στην οικοπεδοποίηση. Αναφέρουμε ενδεικτικά το χώρο για Διοικητήριο στην οδό Καλαβρύτων, τις πλατείες στο τέρμα Παλλαντίου και οδό Θεοκρίτου, τη βίλα Τουρκοβασίλη, τη Δεξαμενή, το λόφο πίσω από το 1^ο Γυμνάσιο.
2. Η διάνοιξη του περιφερειακού και άλλων δρόμων που θα διευκόλυναν την κυκλοφορία στην πόλη καθυστερεί.
3. Το πάρκο της πλατείας Άρεως περιορίζεται σταδιακά από επαγγελματικές χρήσεις και είναι πλέον γερασμένο. Υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι πάρα πέρα υποβάθμισής του από την δημιουργία υπόγειου ή υπέργειου χώρου στάθμευσης.
4. Αντί οι υπηρεσίες του Δήμου και άλλες δημόσιες υπηρεσίες να αποκεντρωθούν ακολουθείται αντίθετη τακτική όπως με το νέο Δημαρχείο.
5. Δίνεται προτεραιότητα στην άκρατη οικοδόμηση (με υψηλό συντελεστή δόμησης και μεγάλα ύψη) και στο αυτοκίνητο. Στερούνται έτσι τα παιδιά χώρους για να παίζουν, οι πεζοί και οι επισκέπτες – τουρίστες χώρους κυκλοφορίας και αναψυχής. Η πόλη ασχημαίνει, και αντί να αναδεικνύεται, καταστρέφεται η πολιτιστική μας κληρονομιά.
6. Ελάχιστες προσπάθειες έχουν γίνει για να απαλλοτριωθούν ή να αποκτηθούν με άλλους νόμιμους τρόπους (ανταλλαγή γης) οι απαραίτητοι κοινόχρηστοι χώροι. Γεγονός που αφενός υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής των κατοίκων, αφετέρου δημιουργεί προβλήματα στους ιδιοκτήτες αφού τους δεσμεύει και δεν τους αφήνει να αξιοποιήσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία.
7. Η έλλειψη συντονισμού ανάμεσα στις αρμόδιες υπηρεσίες (Πανεπιστήμιο, Δήμος, Νομαρχία και Περιφέρεια) καθυστερεί την οριστική χωροθέτηση του Πανεπιστημίου με αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξή του.
8. Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει από τις εκάστοτε Δημοτικές Αρχές, είμαστε αρκετά πίσω από τις γειτονικές πόλεις αλλά και από αυτό που απαιτεί ο κάθε πολίτης, δηλαδή μια πόλη ανθρώπινη που θα ευνοεί την οικονομική δραστηριότητα και θα προάγει τον πολιτισμό. Για να γίνει αυτό πρέπει να γίνει κοινή συνείδηση ότι το κοινό καλό και η συλλογική δράση υπηρετούν καλύτερα και το ατομικό συμφέρον. Πρέπει να αντιληφθούν η Δημοτική και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ότι η αδράνεια και η ίδια διαχειριστική αντίληψη οδηγούν με βεβαιότητα σε υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, σε οικονομικό και πολιτιστικό μαρασμό και σε απαξίωση των περιουσιών.

Η κατάσταση αυτή πρέπει να αλλάξει. Οι προτάσεις που ακολουθούν τίθενται αφενός για διάλογο, αφετέρου για διεκδικήσεις από τους πολίτες και τις τοπικές αρχές ώστε να υπάρξει πρόοδος και άλλη προοπτική για την πόλη μας.

1. Χάραξη σταθερής πολιτικής γης με προγραμματισμό σε βάθος χρόνου, ώστε ανεξάρτητα από τις αλλαγές στην Δημοτική Αρχή να δίνεται προτεραιότητα στην απόκτηση χώρων πράσινου και στις αναγκαίες αναπλάσεις.
2. Αναθεώρηση του καταστατικού χάρτη της Τρίπολης (ΓΠΣ). Οι αρχικές συνθήκες έχουν αλλάξει λόγω της πίεσης για αποχαρακτηρισμό των χώρων πράσινου και του κυκλοφοριακού. Αν θέλουμε μια πόλη ανθρώπινη, με προοπτική, πρέπει να υπάρξει

- έλεγχος των χρήσεων γης, επίλυση του κυκλοφοριακού, μείωση των υψών σε όλη την πόλη.
3. Διερεύνηση δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 16 του Ν. 2508/97 για απαλλοτρίωση δημοσίων χώρων, σύμφωνα με το πόρισμα ημερίδας του ΤΕΕ Πελοποννήσου.
 4. Δεν περισσεύει ούτε ένα μέτρο κοινόχρηστης γης. Να αξιοποιηθεί η υπάρχουσα νομοθεσία προς αυτή την κατεύθυνση. Να υπάρχει κονδύλι στον προϋπολογισμό του Δήμου για το σκοπό αυτό. Να υπάρξει ακόμα και δανεισμός.
 5. Να υπάρξει μελέτη και να γίνουν έργα αναβάθμισης του Πάρκου στην πλατεία Άρεως. Δεν είναι αποδεκτή καμία άλλη χρήση.
 6. Να υπάρξει μέριμνα για την διάσωση των ελάχιστων μνημείων της πόλης. Να αναδειχθεί η ιστορία της ιδιαίτερα του αγώνα της ανεξαρτησίας με τη δημιουργία μουσείου της επανάστασης.
 7. Να υπάρξει συντονισμός των υπηρεσιών ώστε να γίνει οριστική χωροθέτηση του Πανεπιστημίου και προγραμματισμός στην ανάπτυξή του προς το συμφέρον της Παιδείας και του τόπου.
 8. Να υπάρξει μελέτη και προγραμματισμός στην ανάπτυξη των οικισμών γύρω από την πόλη, ώστε να μην γίνουν ίδια με το κέντρο της.
 9. Να ξαναλειτουργήσει η Τεχνική γνωμοδοτική Επιτροπή στο Δήμο Τρίπολης.

Καλούμε τους πολίτες και τους φορείς της πόλης να στηρίξουν αυτήν την πρόταση. Να απαιτήσουν σε κάθε γειτονιά να γίνει συζήτηση (λαϊκή συνέλευση) για τα τοπικά και γενικότερα προβλήματα.

Η πρόοδος της πόλης είναι υπόθεση όλων μας.

Τρίπολη, Άνοιξη 2005

Τρίπολη: η πόλη της αντιπαροχής

Οι αθρόες κατεδαφίσεις ιστορικών κτιρίων προβληματίζουν αρχιτέκτονες και πνευματικούς ανθρώπους

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Η βάνου-
ση κακο-

ποίηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Τρίπολης, που εκδηλώνεται με τη σωρηδόν κατεδάφιση κτιρίων λαϊκής και αστικής αρχιτεκτονικής του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα, είναι ένα ζήτημα που εδώ και αρκετά χρόνια προβληματίζει αρχιτέκτονες και πνευματικούς ανθρώπους εκτός από εκείνους που έχουν τη δύναμη λήψης αποφάσεων. Ως τώρα, ο Δήμος της Τρίπολης, το ΥΠΕΧΩΔΕ και το ΥΠΠΟ έχουν παραμείνει απαθείς στον συνεχιζόμενο με ταχύτατους ρυθμούς εκβαρβαρισμό της ατμόσφαιρας της πόλης. Τα μεγάλα ύψη των νέων ογκωδών κατασκευών που ορθώνονται στους δρόμους που σχεδιάστηκαν τον 19ο αιώνα αποτελούν κίνητρο για την άνευ όρων εμπορευματοποίηση της γης και δεν είναι υπερβολή να ισχυριστεί κανείς ότι στο άμεσο μέλλον το σύνολο της παλιάς φυσιογνωμίας της πόλης θα αποτελεί ανάμνηση.

Τα ελάχιστα κτίρια που διασώζονται ανάμεσα σε θηριώδεις κατασκευές της τελευταίας 20ετίας απειλούνται άμεσα. Ακόμη και ο ναός του Αγίου Βασιλείου, έμβλημα της πόλης, περιβάλλεται από ευτελείς πολυκατοικίες που υψώνουν οι τεχνικές εταιρείες, επιβεβαιώνοντας την ουσιαστική ανιπαρξία των διαβόητων Επιτροπών Αρχιτεκτονικού Ελέγχου. Το Μαλλιάρπουλειο Θέατρο, έργο του Αν. Μεταξά, έχει επισκευαστεί μόνο στην πρόσοψη. Η οικία Παπαχριστόπου-

Το Ματζούνειο, ένα από τα παλαιότερα κτίρια της Τρίπολης, στο οποίο στεγάζεται η Βιβλιοθήκη και η Φιλαρμονική της πόλης, στέκει ετοιμόρροπο στην οδό Γεωργίου Α'.

λου, όπου γεννήθηκε ο Αλ. Παπαγαστασιού, κατεδαφίστηκε πρόσφατα. Το γνωστό στην Τρίπολη ως σπίτι του Κοτσώνη αντικαταστάθηκε από οκταώροφη οικοδομή. Στη θέση της προεπαναστατικής λιθοκτιστής βρύσης του Μπενάκη υπάρχει σήμερα πολυκατοικία. Η οικία Μαλλιάρπουλου, ιδιοκτησία του δήμου, καταστράφηκε εσωτερικά. Αθρόες οι περιπτώσεις κατεδαφίσεων ιδιωτικών οικιών.

Σε όλη αυτή την αντι-πνευματική κατάσταση στην οποία έχει οδηγηθεί η Τρίπολη, με πρακτικές επι-

πτώσεις στην ποιότητα ζωής, έχουν εναντιωθεί δεκάδες πνευματικών ανθρώπων. Διαβάζουμε σε επιστολή διαμαρτυρίας, την οποία υπογράφουν μεταξύ άλλων οι καθηγητές Α. Πετρονάκης (ΑΠΘ) και Γ. Σαρηνγιάννης (ΕΜΠ): «Θεωρούμε ότι η σημερινή απαράδεκτη κατάσταση της κατεδάφισης των τελευταίων παλιών λειψάνων και νεοκλασικών κτιρίων της Τρίπολης δεν αρμόζει σε μια πόλη που διά των πλέον επισήμων παραγόντων της, διεκδικεί το ιστορικό της πρόσωπο (...) Να θυμηθούμε την περίπτωση

της Πλατείας Κολοκοτρώνη και του Αρχαιολογικού Μουσείου μας, την οικία του Μαλλιάρπουλου, το σπίτι και τον κήπο του Παπαχριστόπουλου, τις πέτρινες αποθήκες της Ένωσης Γεωργ. Συνεταιρισμών στο σιδηροδρομικό σταθμό. Ο κατάλογος είναι πολύ μακρύς».

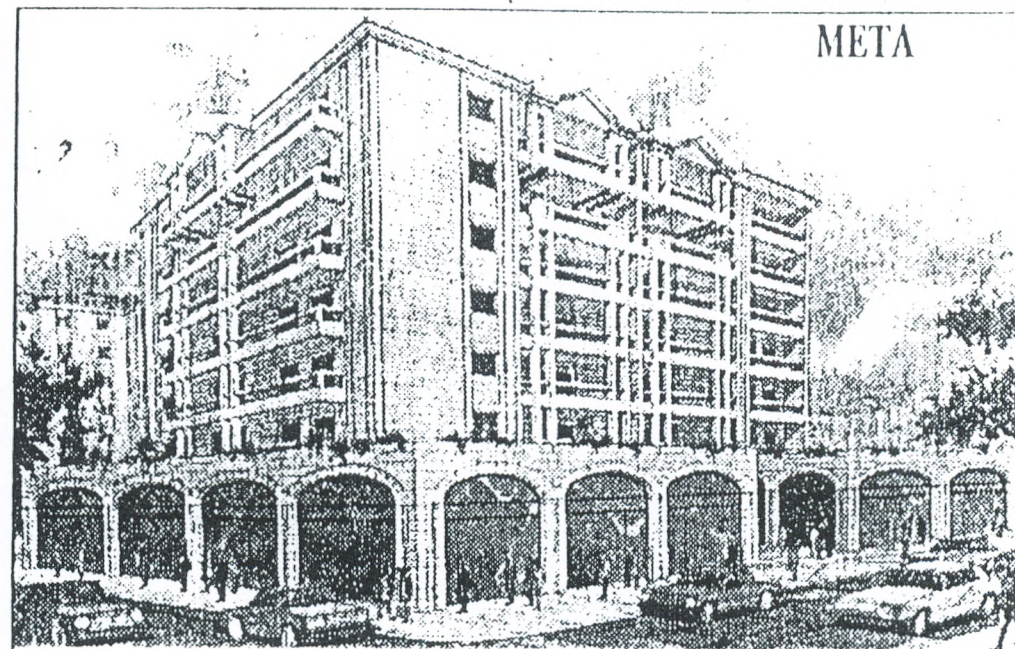
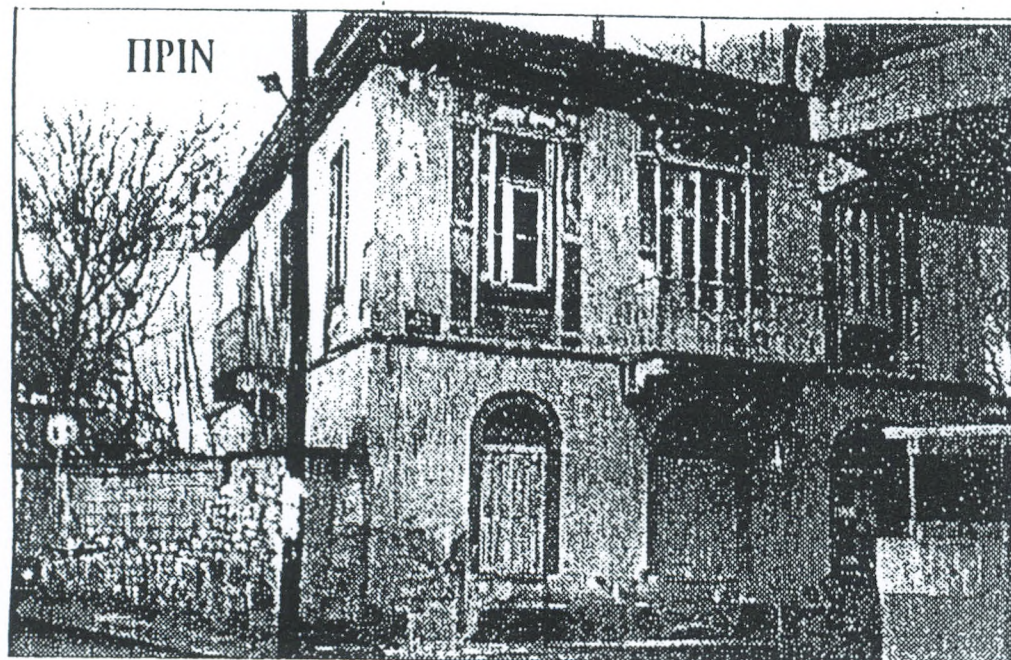
Ομάδα εργασίας του Περιφερειακού Τμήματος Πελοποννήσου του ΤΕΕ έχει καταγράψει τα κτίρια που πρέπει να διασωθούν. Η έρευνα αυτή όχι μόνο έχει αγνοηθεί από τον δήμο αλλά πολλά από τα προτεινόμενα κτίρια έχουν ήδη εξαφανιστεί.

Η μελέτη του ακαδημαϊκού Νίκου Μουτσόπουλου για το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Τρίπολης έχει μπει στο συρτάρι λόγω πολιτικού κόστους. Οι διαμαρτυρίες ενώσεων πολιτών (όπως της Ομάδας Πρωτοβουλίας Πολιτών για το Οικιστικό Πρόβλημα της Τρίπολης) αλλά και μερίδας του τοπικού τύπου (όπως τα «Καθημερινά Νέα») αντιμετωπίζονται συχνά ως «γραφικές». Ενδεικτικό της κατάστασης που επικρατεί στην Τρίπολη είναι η προβολή σε τοπικές εφημερίδες των νέων πολυκατοικιών ως δείγμα προόδου και ομορφιάς (!) ενώ η επικράτηση ενός νεο-επαρχιακού, μικροαστικού γούστου οδηγεί ακόμη και στην αντικατάσταση των κωδωνοκρουσιών από ηλεκτρονικούς ήχους.

Το ΤΕΕ (Τμήμα Πελοποννήσου) εξακολουθεί και διαμαρτύρεται δίχως να συγκινείται κανείς. Πρόσφατα αντέδρασε για την κατεδάφιση ενός ακόμη ιστορικού κτιρίου (Γεωργίου Ε' και Χατζηκρήστου), που είχε περιληφθεί στη λίστα των προτεινόμενων για διατήρηση. Η κατάσταση στην Τρίπολη χωρίς να είναι μοναδική στον ελληνικό χώρο είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστική λόγω της εκτάσεως του φαινομένου. «Παρόλο που οι πολίτες έχουν τις πόλεις που τους αρμόζουν», γράφουν στην ανοικτή επιστολή τους αρχιτέκτονες και απλοί πολίτες, «σίγουρα αυτή η πόλη -την οποία διά τερατογενέσεως χτίσαμε- δεν μας αξίζει. Αν μη τι άλλο, καινοί τους οποίους εκλέξαμε ως αρμοδιότερους, για να διαχειρίζονται το παρόν της και να σχεδιάζουν το μέλλον της, θα έπρεπε να μας προφυλάξουν από τον κακό μας εαυτό».

Η Τριπολιτσά ομορφαίνει

Σ' αυτό το σπίτι δεν
υπάρχει σύγκρουση με
τη μαρτυρία του χρό-
ματά του Α. Παπαναστα-
σιάδη

Ναι! και δεν κάνουμε πλάκα... Όταν πρόκειται για τέτοια υπερπολυτελή κτίρια, δεν μπορεί παρά να πούμε, ότι η Τριπολιτσά ομορφαίνει! Και δεν μπορεί να καταλάβουμε, τους ισχυρισμούς κάποιων... να κρατήσουν διατηρητέα, κτίρια ετοιμόρροπα τα οποία όταν γκρέμιζαν οι «εγκληματίες» τα, πραγματικά, διατηρητέα τις 10ετίες του '50, '60 κι '70... αυτά ούτε καν τα πρόσεχε κανείς... Προς τι, λοιπόν, το όψιμο ενδιαφέρον για κτιριάκια (π.χ. σπίτι Αγγελάκου) τα οποία τίποτα δεν έχουν το άξιο διατήρησης;

Εδώ, παρουσιάζουμε το, πριν και μετά, του χώρου του γιατρού Παπαχριστόπουλου. Το παλιό κτίριο ήταν ένα συνηθισμένο σπίτι που κτίστηκε πριν ακριβώς, 100 χρόνια. Ανήκε σε γιατρό ονόματι, Κωνσταντόπουλο, ο οποίος το πούλησε στο γιατρό Κων. Παπαχριστόπουλο το 1922 κι έφυγε για την Αθήνα. Από εκεί, ο Παπαχριστόπουλος, αγόρασε και τα παρακείμενα οικοπέδα, πέντε τον αριθμό (το ένα ανήκε στο Ριζιώτη). Ολόκληρο το οικοπέδο που βλέπει στις οδούς Παλαιολό-

γου, Γρηγορίου Ε' και Αρβάλη είναι 2.800 τ.μ. Χωρίστηκε στη μέση. Στα 1400 τ.μ. επί των οδών Γρηγορίου Ε' και Παλαιολόγου κτίζεται εξαιρόφο κτίριο που καλύπτει συνολική επιφάνεια 3.300 τ.μ. Δόθηκε αντιπαροχή από την οικογένεια, Παπαχριστόπουλου, στην Εταιρία Γ. Παπαπαναγιωτάκη και θα παραδοθεί τέλος '98. Ο πρόεδρος της Εταιρίας «ΕΠΕΚΤΑΣΗ» προέρχεται από τον Άγιο Πέτρο Κυνουρίας και στις περασμένες εκλογές κατέβηκε σαν υποψήφιος της ΠΟΛΑΝ στην Αρκαδία. Είναι Εταιρία μ' απόλυτη φερεγγυότητα και ό,τι κατασκευάζει το κατασκευάζει με τη σφραγίδα του στέρεου, του όμορφου, του μιοντέρνου και του πολυτελούς. Το νέο κτίριο θα μπει μέσα κατά 8 μ. και στο πίσω μέρος θα διαθέττει αίθριο. Θα γίνουν 24 διαμερίσματα εκ των οποίων τα όσα θα υπάρχουν στους δύο πρώτους ορόφους θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σαν επαγγελματική στέγη. Στο ισόγειο θα διαμορφωθούν περί τα 14 μαγαζιά με προσόψεις του στυλ καμάριας πλ. Κεντρικής. Όσο για ιάρκιν οι 47 θέσεις είναι υπεραρκετές...

Το βήμα των υποψηφίων

e-mail: arkanea@compulink.gr **ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΝΕΑ** ΤΡΙΠΟΛΗ, ΣΑΒΒΑΤΟ-ΚΥΡΙΑΚΗ 3-4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998 - ΣΕΛ. 4

Η ομιλία του Δήμαρχου Δημοσθένη Σωτηρόπουλου στα εγκαίνια του εκλογικού κέντρου της Δημιουργικής Πορείας (ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2/10/1998)

Τριπολιτσίτες και Τριπολιτισσίδες μου,

Είμαι ευχαριστώ που ανταποκριθήκατε στο κάλεσμα μας, στο κάλεσμα της Δημιουργικής Πορείας. Ευχαριστώ τους ιερείς για την τελετή των εγκαίνιων του εκλογικού μας Κέντρου και τις ευλογίες που μας έδωσαν.

Η θερμή και μεγαλειώδης παρουσία σας, φίλοι και φίλες, υπογραμμίζει το ενδιαφέρον σας, την αγάπη σας και την ανομία σας για την όμορφη και ιστορική πόλη μας και για το μέλλον της. Δεν θα μπορούσα να μην ευχαριστήσω και τους κούρασες για να πω και να επαναλάβω τα γνωστά και τετριμμένα που λέγονται στις προεκλογικές συγκεντρώσεις: «θα ξεχαστούν την επομένη των εκλογών». Ούτε θα δώσω υποσχέσεις που δεν πρόκειται να εκπληρωθούν.

Πιστεύω, αγαπητοί μου, ότι οι εκλογές δεν διεξάγονται για να αναδείξουν τον κηρύττη, αλλά κυρίως για να προβάλλουν και να αναδείξουν τα προβλήματα της πόλεως και του νέου Δήμου.

Εάν αυτό και πρότεινα να μην γίνουν άλλες προεκλογικές συγκεντρώσεις και ομιλίες, αλλά να συνεχισθεί η συζήτηση και ο διάλογος από την τηλεόραση.

Εάν ένας τέτοιος διάλογος μεταξύ των υποψηφίων Δημάρχων είναι πραγματικά ρεαλισμός. Πρότεινα ακόμη να περιοριστεί στο ελάχιστο η αψιλοκράτηση και η ορμπάνση.

Εχουμε χρέος όσοι διεκδικούμε την άσκηση των πολιτών και φιλοδοξούμε να αναδείξουμε την πόλη (αναλαμβάνοντας την Δημοτική Αρχή) να σεβαστούμε τους πρώτους της πόλεως του λαού και να καθαρίσουμε την πόλη, δίνοντας έναν καλό παράδειγμα.

Εάν αυτές τις εκλογές ψηφίζουμε πρόγραμμα, προγράμματα και όχι κόμματα. Είθε να πιστεύω ότι ο Συνδυασμός μας έχει εγκυρίσει για τα πρόσωπα, είναι το πιο ρεαλιστικό πρόγραμμα, είναι ενωτικός και συμφιλίωτικός, όπως επιθυμώ και συμφιλίωτική υπήρξε και η πολιτική μου στη θέση του δημάρχου της πόλεως.

Ψηφίζουμε Τρίπολη και η Τρίπολη έχει τον δικό της ενωτικό δημιουργικό που εκάλεσε και σε κοιτάζει κατάματα.

Εργα σας: Ο Θεάτρο στον Αγ. Γιώργη λιθοκτίτιστο σεβασμό στο περιβάλλον ένα έργο ιστορικό που θα δεχθεί με την ιστορία της πόλεως. Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια.

πολλούς κάδους, ένα καινούργιο απορριπτικό μηχανήμα που θα καθαρίζει τα φρεάτια, και όπου να 'ναι θα έρθει και ένα πλαστικό μηχανήμα που θα απορροφάει τους κάδους των σκουπιδιών.

Μέχρι και με στολές εφοδίασαμε τους εργαζόμενους στην καθαριότητα. Στην προσπάθειά μας για καθαρότερη πόλη περιουλλέγουμε τα σκουπίδια και το απόβλητο από τους πολυσύχναστους δρόμους.

Όταν αναλάβει τη Δημαρχία η υπόψη του βιολογικού καθαρισμού είχε βαλτώσει. Η μία βλάβη μετά την άλλη δεν άφηνε πολλά περιθώρια. Και όμως

αρχινισμένη, σκονισμένη στα ντουλάπια της καθυόδους, μακάρι Τεχνική Υπηρεσία. Από εποχής Νομαρχίας Γρηγόρη Νιότη είχε ανατεθεί. Την ανακαλύψαμε την ξεσκονίσουμε και πετύχαμε με αποφασιστικές κινήσεις την αναπαύση του κτηρίου και του περιβάλλοντα χώρου με χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας ύψους 800.000.000 εκ.

Εχουμε τη θέληση, έχουμε τη δύναμη να πραγματοποιήσουμε το όραμα μας. Ενισχύσαμε όλα τα πολιτιστικά σωματεία γιατί πιστεύουμε στην ιστορία μας. Όλα τα αθλητικά, όλα τα ποδοσφαιρικά και ποδοσφαιρικά της ΔΕΚ Τρίπολης.

ση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου πόλεως με ορθολογικά κριτήρια ώστε στα όρια της πόλης να συμπεριληφθούν και οι αδιακρίτες ιδιοκτησίες που έμειναν εκτός Σχεδίου για να μην υπάρχουν διακρίσεις.

Οι επεκτάσεις, οι αναθεωρήσεις, οι αναλογισμοί έχουν βρει το δρόμο τους, δεν θα μπορούμε στο 2.000 με αδιέξοδους δρόμους και αδιάνοκτες πλατείες. Ψηφίσαμε στο Δημοτικό Συμβούλιο να το περάσουμε και από Υπουργό να μην σπώνονται ουρανοξύστες - μινιάρδες όλα στα παραδοσιακά και τα ανθρώπινα

μόνο είχαν απορροφηθεί μέχρι που ανέλαβα. 50 εκατομμύρια φέτος, μέσα σε ένα χρόνο. Το μυστικό πολύ απλό. Από ένα μηχανικό που βρήκα και αυτόν ποτέ στην θέση του σήμερα στην Τεχνική Υπηρεσία προσλάβαμε και έχουμε 3 Πολιτικούς Μηχανικούς, 1 τοπογράφο και 2 μηχανολόγους - ηλεκτρολόγους. Τα έργα θέλουν μελέτες και επίβλεψη για να γίνουν σωστά και γρήγορα.

Στην οδό Βερβαίων υπάρχει βρεφονηπιακός σταθμός κλειστός. Ναι όπως το ακούτε κλειστός. Τον φτιάξαν και δεν λειτουργήσε ποτέ. Για μας είναι ζητήματα χρόνου να λειτουργήσει και πιστεύουμε ότι είναι κρίμα η Δημοτική και Κρατική αδράνεια να μας στερεί από τέτοιες πολύτιμες υπηρεσίες που τόσο ανάγκη έχουμε στην σημερινή εποχή.

Θα δημιουργηθεί γραφείο αγροτικών και κτηνιατρικών θεμάτων στο Δήμο με Γεωπόνους και Κτηνιάτρο για να στηρίζουμε τα συμφέροντα των αγροτών μας, στις διεκδικήσεις τους για αποζημιώσεις από θεομηνίες και αρρώστιες. Ήδη στο δήμο υπηρετεί γεωπόνος. Με το γραφείο αυτό θα τους ενημερώνουμε για την αξιοποίηση χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΟΚ και θα πραγματοποιούμε εκπαιδευτικά σεμινάρια για βιοκαλιέργειες, θα διεκδικήσουμε τη συμμετοχή μας εκτός την κοινότητα Παλλαντίου που ήδη συμμετέχει να συμπεριληφθούν και οι κοινότητες Θάνα, Μάκρης και Ευάνδρου στο πρόγραμμα άρδευσης από τον ταμιευτήρα της Τάκας αφού τώρα πλέον ο δήμος μας ακολουπά την Τάκα.

Θα αναπλάσουμε και θα αναμορφώσουμε τις επάνω και κάτω αγορές ώστε να γίνουν στολίδι όπως είναι η αγορά του Αργούς και τα Λαδάκια της Θεσσαλονίκης. Οι κατασκευαστές στο Αστράς. Ρωτήστε το ΚΑΠΗ, πάμε κάθε χρόνο και καλύτερα. Ρωτήστε πρώτα τα παιδιά σας, τα εγγόνια σας. Φέτος τοξοβολία ιππασία, ποδηλασία, αναρρίχηση δηλαδή οργανωμένη μορφωτική ψυχαγωγία και ένταξη του παιδιού στην κοινωνία.

Θα ενισχύσουμε όλες τις δραστηριότητες που φέρουν υγιή τουρισμό (πατροπαράδοτο Πάσχα, παραδοσιακά κούλουμα στην Κάρτσοβα και τόσα άλλα).

Θα αξιοποιήσουμε την Δωρεά της αιμνήστου συμπολίτισσας μας Αικατερίνης Σωτηρόπουλου για να δώσουμε

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

ΓΥΡΙΖΕΙ Η ΣΕΛΙΔΑ

ΜΕ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Σε τεταμένο κλίμα
η συνεδρίαση της
Ιεραρχίας στη
Μονή Πετράκη.
Τι εισηγήθηκε ο
Χριστόδουλος.

σελ. 6

Αποπειράθηκαν
να περάσουν
ναρκωτικά στις
φυλακές.

Είναι γνωστό ότι ο δήμος Τρίπολης βιώνει, τα τελευταία δύο χρόνια, μια πρωτοφανή περίοδο αναταραχής και σοβαρών δυσκολιών άσκησης της δημοτικής εξουσίας με σοβαρές συνέπειες για την πόλη και τους δημότες. Ολα κινούνται με προχειρότητα και χωρίς στρατηγικό στόχο. Αλλωστε όλοι συμφωνούν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

- **Ανάπτυξη περιορισμένη,** άναρχη και χωρίς αισθητική.
- **Παρεμβάσεις δειλές,** οι οποίες στοχεύουν στον εντυπωσιασμό και όχι στη

δημιουργία σοβαρών υποδομών.

• **Περιβαλλοντική απαξίωση μεγάλης.** Η Τρίπολη γίνεται τσιμεντούπολη. Παρουσιάζονται τρομακτικές δυσκολίες στη συγκρότηση οργάνων διοίκησης του δήμου, όπως η πλήρωση των θέσεων των αντιδημάρχων.

ΑΝΑΡΧΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Τα λιγοστά έργα βιτρίνας θυμίζουν "Αγιοβασιλιάτικα παιχνίδια" και δεν συνιστούν μέρος κάποιου οργανωμένου σχεδίου. Δεν λύνουν, αλλά ακό-

μη χειρότερα, προκαλούν νέα προβλήματα στην πόλη μας. Κρίσιμα προβλήματα όπως η έλλειψη νερού και η επιδείνωση του κυκλοφοριακού ταλαιπωρούν τους κατοίκους.

Ολα αυτά είναι γνωστά. Είναι ορατά και δεν χρειάζεται να επιμείνουμε πολύ για να αποδείξουμε τη ζώσα πραγματικότητα. Κάθε δημότης, κάθε πολίτης βλέπει την τοπική κοινωνία να πηγαίνει στον 21ο αιώνα με συνταγές καθυστέρησης. Με

συνέχεια στη σελίδα 8

Αυόρα και χρηματοδοτούμε Δήμαρχοι (αυτοί ήταν για δεκαετία) επισημαίνοντας τα πρόβλημά. Τι κάνουν όμως; (Ρητορική ερώτηση)

Προσέλευμα για την πρώτη
εξέδωσή μας

■ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΡΚΑΔΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ

Η Τρίπολη κατεδαφίζει παρελθόν και... μέλλον

Η σύγχρονη πόλη εξαφάνισε σημαντικά αρχιτεκτονικά στολίδια

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

«Πόλη που κατεδαφίζει την τέχνη και τον πολιτισμό της προς όφελος των πολιτικών πελατειακών σχέσεων και των μικροσυμφερόντων» χαρακτήρισε την Τρίπολη ο πρόεδρος της Εταιρείας Αρκαδικών Γραμμάτων και Τεχνών, πολιτικός μηχανικός Γιώργος Καλπακιώτης, σε ομιλία του με θέμα την προστασία του οικιστικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και «το αρνητικό ελληνικό παράδειγμα».

«Η πολιτιστική ταυτότητα μιας πόλης προσδιορίζεται -εκτός από τα μουσεία, τις πινακοθήκες, τα θέατρα και από τα κτίρια που την κοσμούν, τα οποία αποτελούν έργα παραδοσιακής τέχνης και αρχιτεκτονικής».

Μέσα από τα κτίρια αυτά μελετάται η διαχρονικότητα της τέχνης, η οποία γίνεται βίωμα του πολίτη, τον εμπνέει και τον κάνει περήφανο για την πόλη του» υποστήριξε ο κ. Καλπακιώτης. Πρόσθεσε δε ότι «μέσα από τη μορφή που διατηρεί κάθε πόλη μπορεί κανείς να διαβάσει την παράδοση, τον πολιτισμό, τα κίνητρα των ανθρώπων, το σεβασμό ή την ασέβεια, το θάρρος ή τον εγωισμό αυτών που την κατοίκησαν ή την κατοικούν».

Η Τρίπολη χαρακτηρίστηκε από τον ομιλητή ως πόλη με τρεις διαφορετικούς πολιτισμούς: η πόλη της περιόδου της τουρκοκρατίας, από τον πολιτισμό της οποίας δεν έχει μείνει τίποτα, εκείνη μετά την απελευθέ-

Χάνεται η πολιτιστική ταυτότητα της Τρίπολης, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει ο πρόεδρος της Εταιρείας Αρκαδικών Γραμμάτων και Τεχνών Γ. Καλπακιώτης.

ρωση, με τη μεγάλη αρχιτεκτονική άνθηση, και η σημερινή, που εξελίχθηκε μετεμφυλιακά και αποτελεί κακέκτυπο της Αθήνας.

Σημαντικό μέρος των νεοκλασικών κτιρίων, αρχιτεκτονικών στολιδιών, με τα παραδοσιακά φουρούσια, τις εισόδους, τα αγάλματα, τα ακροκέ-

ραμα, δεν υπάρχουν πια, ενώ δεν έγιναν σεβαστά ούτε τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα με ιστορική αξία, όπως το σπίτι του Φωτάκου, γραμματέα του Κολοκοτρώνη, το οποίο κατεδαφίστηκε για να χτιστεί κτίριο του ΟΤΕ!

Ο κ. Καλπακιώτης απέδωσε την ισοπέδωση της πολιτιστικής και λαϊκής κληρονομιάς -που γίνεται μέσω της κατεδάφισης- σε μια «συμφωνία του διαβόλου» μεταξύ κράτους, αρχιτεκτόνων, πολιτικών μηχανικών, ΤΕΕ και ορισμένων πνευματικών ανθρώπων.

«Ετσι, η Ελλάδα, που είχε την τύχη να βρει πόλεις άθικτες από τον πόλεμο, κατέστρεψε την παραδοσιακή της τέχνη και αρχιτεκτονική κατεδαφίζοντας την Αθήνα αλλά και την υπόλοιπη χώρα, χωρίς κανέναν να αντιδράσει και να διαμαρτυρηθεί για το βανδαλισμό αυτό» σημειώνει ο κ. Καλπακιώτης.

Σκοπός της ταχύρυθμης αυτής καταστροφής ήταν να αυξήσουν οι Έλληνες εν μία νυκτί την περιουσία τους εκμεταλλευόμενοι το λεγόμενο συντελεστή δόμησης, που είναι από 4 έως 9 φορές μεγαλύτερος από των άλλων ευρωπαϊκών πόλεων.

«Ο επικίνδυνος αυτός ιός έφθασε μέχρι το τελευταίο χωριό και κανένας δεν αντιστάθηκε πλην ελαχίστων εξαιρέσεων (όπως το Ναύπλιο και το Λεωνίδιο), αφού οι τοπικοί άρχοντες -άλλοι από άγνοια και άλλοι από πολιτικό συμφέρον- αδιαφόρησαν για την καταστροφή της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς» καταλήγει ο κ. Καλπακιώτης.

ηχο την εφημερίδα Εξουσία
9/3/99

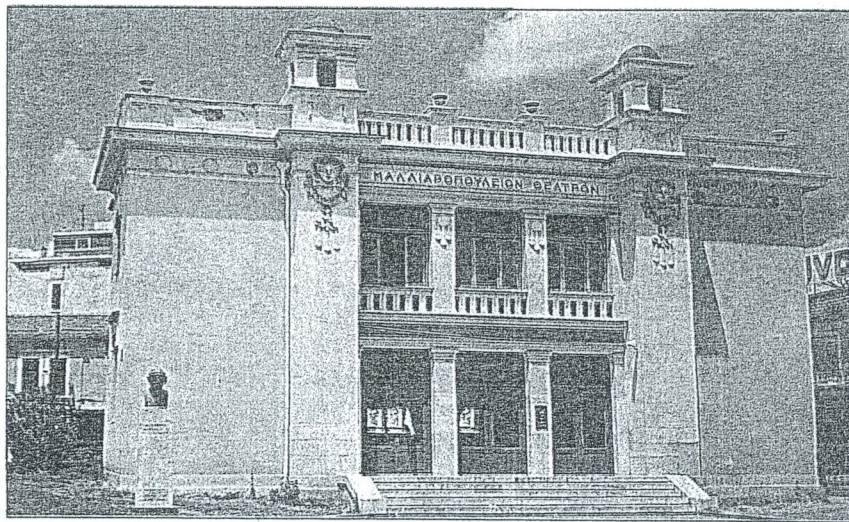
Από Αλέξανδρο Φωτιά

Πολιτισμός

ΠΟΛΕΙΣ

Το ελληνικό τοπίο είναι γνωστό σε όλο τον κόσμο για τις φυσικές ομορφιές του. Το αντίθετο, όμως, συμβαίνει με τις ελληνικές πόλεις, που είναι διαβόητες για την κακή πολεοδομική οργάνωσή τους και την άχαρη αρχιτεκτονική εμφάνισή τους. Ορισμένες εξαιρέσεις (Ερμούπολη, Κέρκυρα, Ρόδος, Ναύπλιο, Καβάλα, Μυτιλήνη, Χανιά κ.ά.) επιβεβαιώνουν τον κανόνα, παρ' όλο που και αυτές ακόμη οι πόλεις χαρακτηρίζονται από άναρχη δόμηση στις νέες ζώνες που περιβάλλουν τον παλαιό ιστό. Η Τρίπολη αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα πόλης η οποία έχει βαυσαύσει κακοποιηθεί με καταστροφή του αρχιτεκτονικού πλούτου, τόσο του 19ου αιώνα όσο και του πρώτου μισού του 20ού. Η λογική της άνευ όρων ανοικοδόμησης προτάναυσε στα επαρχιακά αστικά κέντρα από την περίοδο της δικτατορίας και μετά, με καθεστέρηση διπλάδι περίπου 15-20 χρόνων από τότε που έκανε την εμφάνισή της η αναπαράχτη στην Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη. Στην Τρίπολη, πόλη ταχώς αναπτυσσόμενη ως πρωτεύουσα της Πελοποννησιακής ενδοκράτας και εύρωστο κέντρο ήδη από τον 18ο αιώνα, επιβιώνει το παρωχημένο πνεύμα της άναρχης οικοδομικής δραστηριότητας, όπως βεβαίως και σε άλλα κέντρα της Πελοποννήσου (Αργος, Πύργος, Σπάρτη). Στην πρωτεύουσα, όμως, της Αρκαδίας έχουν ενταθεί τον τελευταίο καιρό οι φωνές διαμαρτυρίας, προερχόμενες τόσο από τοπικούς περιβαλλοντικούς συλλόγους όσο και από αρχιτέκτονες και ιστορικούς. Υπάρχει λύση; Ή, πιο σωστά, υπάρχει βούληση για να ανατραπεί το ρεύμα που θέλει την Τρίπολη μια πόλη δίχως μνήμη, αλλά και δίχως διάθεση επένδυσης για το μέλλον, αφού η σφραγίδα των εργολάβων σκιάζει την όποια αξιόλογη σύγχρονη αρχιτεκτονική προσπάθεια;

Η Τρίπολη μπορεί να λειτουργήσει ως «case study» για τη μοίρα των ελληνικών αστικών κέντρων. Ο δυναμισμός της πόλης είναι αναμφισβήτητος, αλλά κάθε τι κρίνεται από τη γωνία οπτικής. Στην Τρίπολη παραμένει ανενεργό το Μαλλιαροπούλειο Θέατρο, ένα κτίριο που σχεδίασε στις αρχές του αιώνα ο αρχιτέκτονας Αναστάσιος Μεταξάς (έργα δικά του, επίσης, είναι η ανακατασκευή του Παναθηναϊκού Σταδίου και πλήθος επιβλητικών ιδιωτικών και δημοσίων κτιρίων στην Αθήνα της περιόδου 1890-1930). Το Μαλλιαροπούλειο, με πρόσοψη «συγκροτημένη στο πνεύμα ενός αφαιρετικού κλασικισμού, με διακοσμητικά θέματα από το Jugendstil», όπως γράφει η ιστορικός της αρχιτεκτονικής κυρία Ελένη Εμμανουήλ-Φεσσά, είναι ένα νεκρό κουφάρι παρά την πρόχειρη επισκευή της όψης. Αποτελεί κρίκο της αλυσίδας των δημοσίων

Το επιβλητικό Μαλλιαροπούλειο Θέατρο, έργο του αρχιτέκτονα Αναστασίου Μεταξά, χτισμένο στις αρχές του 20ού αιώνα, είναι ένα σημαντικό κτίσμα το οποίο έχει εγκαταλειφθεί

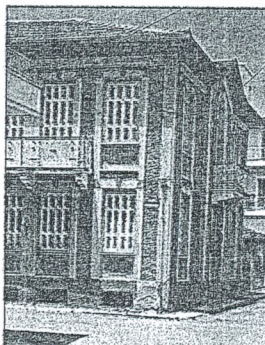
Η νέα «άλωση» της Τρίπολης

Η περίπτωση της αρκαδικής πρωτεύουσας είναι ενδεικτική της καταστροφής που υπέστησαν πολλά ελληνικά αστικά κέντρα στον βωμό της άναρχης δόμησης και της άνευ όρων ανάπτυξης

Του Ν. ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

νεοκλασικών κτισμάτων της Πελοποννήσου του 19ου αιώνα, με εξάροντα το Δημοτικό Θέατρο της Πάτρας, τη Δημοτική Αγορά του Πύργου και το νυν Αρχαιολογικό Μουσείο του Αγίου (όλα έργα του Τσίλλερ) που ακολουθούν το πνεύμα του αττικού στυλ, όπως αυτό διαμορφώθηκε στις αστικές ζώνες της «Γιαλαίς Ελλάδας» ήδη από τα χρόνια του Οθωμανά.

Η Τρίπολη, με κατεστραμμένο σε μεγάλο βαθμό τον ιστό της επί Τουρκοκρατίας πόλης, αναδιοργανώθηκε πολεοδομικά από τον Σταμάτιο Βούλγαρη και δέχθηκε την εκσυγχρονιστική αύρα του κλασικισμού που, όπως και σε πολλά άλλα αστικά και ημιαστικά κέντρα, συζητήθηκε είτε με στοιχεία τοπικής παράδοσης (υπαγορευμένα από τις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες) είτε με τις «φυγές» του νεοκλασικού λεξιλογίου προς τις ρομα-

Ιδιωτική οικία στη συμβολή των οδών Μεταμορφώσεως και Ζαλόγγου, με ευδιάκριτες τις επιρροές από το κίνημα της Αρ Νουβό

νικές και εκλεκτικιστικές λύσεις που προέκρινε η αστική τάξη, κυρίως μετά το 1900. Η Τρίπολη μπορεί να μην είχε την ακμή της Πάτρας, αλλά όπως ο Πύργος και η Καλαμάτα συγκέντρωσε πλούτο ικανό να διεκδικήσει την αρχιτεκτονική έκφρασή της.

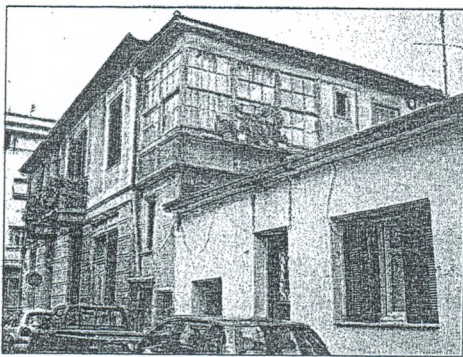
Σήμερα η όψη της πόλης διατηρεί ελάχιστα σημάδια της αστικής οργάνωσης της από παρελθούσες περιόδους. Κυριαρχεί ο τύπος της πολυώροφης πολυκατοικίας, όπως αυτός εξαπλώθηκε μετά το 1975, ενώ την τελευταία δεκαετία αναδύεται γοργά το μεταμοντέρνο υβριδίο με αετωματικές απολήξεις, φεγγίτες, σκοτίες και καμπύλες προεξοχές, προϊόν και αυτό της κατασκευαστικής ευρεσιτεχνίας εργολαβικών εταιρειών.

Παλαιά στίπια αξιόλογης αρχιτεκτονικής μορφής καταδικάζονται, ακόμη και σήμερα. Παράδειγμα το υ-

περιωνόβιο κτίριο Παπακρίστοπούλου (απέναντι από το Επισκοπείο), στο οποίο λέγεται ότι γεννήθηκε το 1876 ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου και το οποίο δόθηκε αναπαράχτη πέρυσι. Λίγο πριν από το Πάσχα κατεδαφίστηκε το αρχοντικό του Μάμλη στην οδό Μεταμορφώσεως και νωρίτερα το σπίτι του Αλμήστη στην οδό Κένεντυ (δίπλα στον ναό του Σουμάρτσα Παύλου), το σπίτι του Τσουτσάνη δίπλα στην «Αελλή», το σπίτι του Κοτσώνη στην 28ης Οκτωβρίου... Όπως καταγγέλλει η «Ομάδα πρωτοβουλίας πολιτών για το οικιακό πρόβλημα της Τρίπολης», «αξιόλογα μεμονωμένα κτίρια αλλά και σειρές παλαιών σπιτιών στους Ταξιδάρχεις, στην 28ης Οκτωβρίου και στην Ερμούδου Σταυρού πρέπει να διατηρηθούν».

Το έμβλημα της πόλης, ο Ναός του Αγίου Βασιλείου με τα επιβλητικά κωδωνοστάσια και τον τρούλο με φύλλα χαλκού, σκιάζεται από τις θηριώδεις κατασκευές και αντί να αποτελεί αρχιτεκτονικό σημείο αναφοράς δείχνει βυθισμένος σε ένα τοπίο στεγνό από ιστορικές μαρτυρίες και πνευματικότητα. Το Μαντζουέιο, όπου στεγάζεται η Βιβλιοθήκη και η Φιλαρμονική της πόλης, είναι ετοιμόρροπο και καταρρέει παρά τη μεγάλη αρχιτεκτονική αξία του. Προς κατεδάφιση είναι και το σπίτι στη γωνία των οδών Γρηγορίου Ε' και Χατζηκρήστου, διάδροφο νεοκλασικό με λαϊκά στοιχεία και τζαμικό χαγιάτι κατά το πρότυπο των σπιτιών του 18ου αιώνα. Στοιχεία της Αρ Νουβό έχει το σπίτι στη γωνία των οδών Μεταμορφώσεως και Ζαλόγγου, σπάνιο δείγμα απόκλισης από την ισομετρική μόδα του κλασικισμού (ακόμη και ως το 1920-30 στα επαρχιακά κέντρα). Το σπίτι αυτό, όπως και η πλειονότητα των απειλούμενων σπιτιών της Τρίπολης, δεν έχει κηρυχθεί διατηρητέο.

Τίθεται ένα γενικότερο ζήτημα ελέγχου, όπως αυτός εδραστείται από τις Εφορείες Νεότερων Μνημείων του ΥΠΠΟ, τις Επιτροπές Αρχιτεκτονικού Ελέγχου και την Πολεοδομία. Ευθύνης βαρύνουν και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που συχνά καυχάται για την ανεξέλεγκτη ανοικοδόμηση. Ας σκεφθούν όσοι προωθούν την κατασκευή οκταώροφων πολυκατοικιών, πολύ κακής αισθητικής, στους στενούς δρόμους της Τρίπολης: τι όψη θα παρουσιάζουν αυτά τα κτίρια σε 20-30 χρόνια; Σε ποια λογική υπακούει η καταστροφή της ιστορικής μνήμης της πόλης, όταν τα ζητήματα αυτά έχουν απαντηθεί διεθνώς εδώ και 25 χρόνια; Ποιον λόγο θα έχει κανείς να επισκεφθεί την Τρίπολη, παρά μόνο για να θαυμάσει τα πολυώροφα μνημεία της μικροαστικής οργάνωσης στην Ελλάδα, όπως την αντικρίζει -δυστυχώς- παντού, από την Αλεξάνδρουπολη ως την Καλαμάτα;

Απειλούμενο με κατεδάφιση παραδοσιακό σπίτι με χαγιάτι, στη συμβολή των οδών Γρηγορίου Ε' και Χατζηκρήστου

Εντυπωσιακή έκφραση της εκλεκτικιστικής αρχιτεκτονικής στην καρδιά της Τρίπολης

Η οικία Μαλλιαροπούλου, καθαρώς νεοκλασικής μορφολογίας, μετασκευασμένη για σύγχρονη χρήση

Αθήνα 1924-Τρίπολη 2000...

«Μη μας καλάτε την παλιά Αθήνα μας, μη μας τη βρίζεται, μη ζητάτε να μας τη φραγγέψετε...», έγραφε το Μάιο του... 1924 στον Δημήτρη Ταγκόπουλο (λόγιο δημοσιογράφο που τότε αρθρογραφούσε στο «Εθνος») κάποιος Πλακιώτης που τον είχε ενοχλήσει σχόλιο του Ταγκόπουλου, με το οποίο ο καλός -από τους

καλύτερους στην εποχή του- χρονογράφους υποστήριζε την... αναμόρφωση -τον εκσυγχρονισμό!- της παλιάς Αθήνας που, κατά τη γνώμη του, έφτανε «να τη βρίσκουμε στις πολύτιμες ιστορικές μονογραφίες του Καμπούρολογου», καθώς «η ζωή είχε αδυσώπητη» και «δεν τη συγκινεί η ποίηση, όσο τη συγκινούν οι ανάγκες της»...

Είμαι βέβαιος πως εάν ζούσε σήμερα ο Ταγκόπουλος, δεν θα

αισθανόταν και πολύ όμορφα για τους... νεωτερισμούς που υποστήριζε - και επικροτούσε- τότε· αν έβλεπε όσα εναντίον του παλαιού διαπράχθηκαν - και διαπράττονται- και πώς κατάντησαν οι Ελληνίδες πόλεις· και όχι μονάχα η Αθήνα! Εχω μπροστά μου δύο φωτογραφίες, κατ' αντιβολήν, με τίτλο: «Η Τριπολιτσά

ομορφαίνει», από εφημερίδα της Τρίπολης (Ιούλιος '97). Στη μια εικονίζεται το «πριν»: εκατοχρονίτικο διώροφο, και στην άλλη το «μετά»: γιγάντιο -τουλάχιστον για τα μέτρα της Τρίπολης- κτίριο που αντικατέστησε το διώροφο. Ενδιαφέρον έχει η εκτενής λεζάντα της εφημερίδας-... ύμνος στον κατασκευαστή του κτιρίου- που ξεκινά ως εξής: «Ναι· και δεν κάνουμε πλάκα... Όταν πρόκειται για τέτοια υπερπολυτελή κτίρια, δεν μπορούμε παρά να πούμε ότι η Τριπολιτσά ομορφαίνει! Και δεν μπορεί (έτσι) να καταλάβουμε τους ισχυρισμούς (έτσι) κάποιων να κρατήσουν διατηρητέα κτίρια ετοιμόρροπα...»...

Στο εν λόγω «ετοιμόρροπο» -σεμνό και συμμαζεμένο, εν σχέσει με το αλαζονικό, πληθωρικό μεγαθήριο- είχε γεννηθεί ο πρώτος πρωθυπουργός της πρώτης Δημοκρατίας (1924) Αλέξανδρος Παπαναστασίου. Κι αυτοί που... «ισχυρίζονται να κρατήσουν τα ετοιμόρροπα» είναι η Ομάδα Πρωτοβουλίας Πολιτών για το Οικιστικό Πρόβλημα της Τρίπολης. Της Τρίπολης που, όπως πιστοποιεί η ομάδα, τα τελευταία, τουλάχιστον, δέκα χρόνια υφίσταται μια διαρκή... λοβοτομή οικιστικής μνήμης...

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΙΟΣ

ΣΤΑ ΠΕΤΑΧΤΑ

ΕΛΕΚΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ 2001

ΤΕΤΑΡΤΗ

31

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ανατολή: 7.30' Δύση: 17.47'
Σελήνη 7 ημερών

+ Κύρου & Ιωάννου Αναργ.,
Ηλία Καλαμών

Σήμερα κυκλοφορούν

Όσα λήγουν σε
1,3,5,7,9

Αποθέματα νερού

σε εκατ. κυβικά

ΧΘΕΣ	ΠΕΡΥΣΙ	1985
694,37	1.072,00	1.187,65

Με τη

απεργιακής

ΕΣ!

θα ξεκινήσει
της Τρίπολης
το την Αρκα-
ρος στο πα-
ιο της Αθή-
νη θα είναι

α, Γυμνάσιο
ό κατάληψη
; από τη Με-
ες το δρόμο
διαμαρτυρό-
μεταρρύθμι-

ΓΩΝ

γίνεται να υ-
ξηγητών για
το Δ.Σ. της
διάλογο με
Μονίμων και
ιν Μέσης
υ θεωρείται
ιατική ή άλ-
ξης ανακοί-

δό υπουργι-
κοφαντών,
/" από έγκυ-
υν" μηχανι-
ς γραμμές
ς των καθη-

νασέλφοι αυτοί "υπέδειξαν" και κατα-
συκοφάντησαν στην τοπική κοινωνία
συναδέλφους τους ως "υποκινητές των
καταλήψεων". Την ίδια ώρα ανακάλυ-
ψαν τα "ιδιαιτέρως" και όλες τις αδυνα-
μίες των καθηγητών! Εχοντας παίξει
τον ρόλο του οψίμου "τιμητή", της "πέ-
μπτης φάλαγγας" και του "δούρειου ίπ-
που", διασπούν τώρα οριστικά τις γραμ-
μές μας με προτάσεις-αντίγραφα των
θέσεων του υπουργού "τους". Στο τέ-
λος, φυσικά, θα απαιτήσουν την αμοιβή
τους. Την διατήρηση ή την εξασφάλιση
μιας κρατικής θέσης εξω από το σχο-
λείο. Και αύριο την ψήφο των συναδέλ-
φων τους... Διότι τάχα μας έβγαλαν από
την κρίση!

Αλλά και μια άλλη πλευρά, αποχωρώ-
ντας "ηρωικά" από την πρώτη ώρα του
διαλόγου με τον υπουργό, αποδυνάμω-
σε στην συνέχεια τις διεκδικήσεις και
την αντίσταση της Ομοσπονδίας. Ο δογ-
ματισμός και ο υπερεπαναστατισμός, τα
πολιτικά παιχνίδια μικρών και μεγάλων
κομμάτων με τα παραμάγαζά τους μέσα
στην ΟΛΜΕ, απειλούν να καταστειλουν
ένα πρωτοφανές από την εποχή του
"15%" κίνημα παιδείας. Ο Σύνδεσμός
μας φυσικά ενοχλεί όλους, γιατί δεν υ-
πόκειται στις λογικές τους. Αφήνουμε
την "έξοδο από την κρίση" στους "ρεα-
λιστές"... Εμείς συμπαρατασσόμαστε
με οποιαδήποτε απόφαση και δράση α-
ντιστέκεται στην πιο αυταρχική εκπαι-
δευτική μεταρρύθμιση που απείλησε
ποτέ το μέλλον του τόπου μας. Πρώτ'
απ' όλα είμαστε δάσκαλοι και θα στα-
θούμε στο πλευρό των μαθητών μας".

M.A.

Ερώτηση του Πέτρου Τατούλη στη Βουλή

Η αρχιτεκτονική μας κληρονομιά

Μετά από καταγγελία κατοίκων της Τρίπολης σχετικά με την κατεδάφιση αρ-
χιτεκτονικά αξιόλογων οικοδομημάτων της πόλης, το Περιφερειακό Τμήμα Κε-
ντρικής και Νότιας Πελοποννήσου του Τεχνικού Επιμελητηρίου, συμμεριζόμε-
νο την αγωνία των πολλών για αισθητική αναβάθμιση της πόλης και διατήρηση
της αρχιτεκτονικής της κληρονομιάς, αποφάσισε (19.10.98/211) συγκρότηση ο-
μάδας εργασίας με αντικείμενο μελέτης την "Καταγραφή των διατηρητέων κτι-
σμάτων της Τρίπολης".

Επειδή η κατεδάφιση διατηρητέων αφενός δεν νομιμοποιείται, αλλά αφετέ-
ρου και κυρίως αποτελεί απόδειξη έλλειψης σεβασμού στην Ιστορία ενός τόπου
και πολύ περισσότερο όταν η πόλη αυτή είναι η Τρίπολη, με πρωταγωνιστικό ρό-
λο σε όλες τις περιόδους της ελληνικής Ιστορίας, ο βουλευτής Αρκαδίας κ. Πέ-
τρος Τατούλης υπέβαλε την εξής ερώτηση στη Βουλή με αποδέκτες του υ-
πουργούς Πολιτισμού και Περιβάλλοντος:

- Θα προχωρήσουν σε άμεση διερεύνηση των συνθηκών κάτω από τις οποίες
έχουν επιτραπεί κατεδαφίσεις διατηρητέων;

- Θα αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα της καταγραφής του Τεχνικού Επιμελη-
τηρίου εντάσσοντας την πόλη σε πρόγραμμα αναστήλωσης των διατηρητέων
της.

Γιορτάζει η γειτονιά του "Νεομάρτυρα"

Ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο της "Γειτονιάς του Νεομάρτυρα Δη-
μητρίου" κάνει γνωστό στα μέλη του, στους φίλους του, στη Γειτονιά του Νεομ.
Δημητρίου και στο ευλαβές Εκκλησίασμα της πόλης πως, την Κυριακή 31 Ια-
νουαρίου, θα λειτουργήσει το παρεκκλήσι του Αγίου Βασιλείου και Πολιούχου
της Τρίπολης Νεομάρτυρας Δημήτριος στο κέντρο της πόλης. Παράλληλα με
την προσφορά του Αρτού και του καθιερωμένου καφέ στο παρακείμενο καφε-
νείο θα κοπεί και η πίτα της "γειτονιάς του Νεομ. Δημητρίου".

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Ο Πρόεδρος
Του Διοικητικού Συμβουλίου του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφε-
τείου Ναυπλίου.

Εχοντας υπόψη του:

1) Τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 116 του Ν. 670/1977 και

2) Τις διατάξεις του Π.Δ. 190/1991

ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ

Όλα τα μέλη του Συλλόγου σε Τακτική Γενική Συνέλευση στις 31-1-
1999, ημέρα Κυριακή και ώρα 11' π.μ. έως 2.30 μ.μ. στο Ναύπλιο σε αί-
θουσα του Ξενοδοχείου "ΞΕΝΙΑ ΠΑΛΛΑΣ" (Ακροναυπλία) που βρίσκε-
ται στο Ναύπλιο με θέματα ημερήσιας διάταξης:

α) Ενημέρωση με σχετικές παρατηρήσεις επί του σχεδίου "Κώδικα πε-
ρι Συμβολαιογράφων"

β) Υποχρεώσεις Συμβολαιογράφων προς αποστολή στις Δημόσιες Αρ-
χές αντιγράφων, περιλήψεων, καταστάσεων, στατιστικών πινάκων
κλπ).

γ) Περιπτώσεις απαγόρευσης κατάτμησης των γηπέδων που κείνται ε-
κτός σχεδίου πόλεως ή οικισμών.

δ) Συζήτηση και λήψη απόφασης για την αντιμετώπιση των προβλη-
μάτων που θα ανακύψουν με την εφαρμογή του Ν. 2637/27-8-1998.

Πριν αρχίσουν οι εργασίες στη Συνέλευση θα κοπεί η Πρωτοχρονιάτι-
κη Πίτα.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
Αγγελος Π. Σκουφάκης
Συμβολαιογράφος Πύλου

9νή Εκθεση της Νυρεμβέργης

στην Διεθνή Εκθεση βιολογικών προϊόντων
της Γερμανίας από 18-21 Φεβρουαρίου 1999.
μεγαλύτερη Διεθνής εμπορική έκθεση για τα βιο-
έρονται να συμμετάσχουν σ' αυτή την έκθεση να
Δ/ση Πνευματικό Κέντρο Δήμου Τρίπολης.
και περιλαμβάνει αεροπορικά εισιτήρια και ξενο-
ι παρακαλούνται να δηλώσουν συμμετοχή καθώς
λειτουργούν οι θέσεις για το αεροπλάνο.

Εκλεψαν αμφορέα από το Κάστρο Πύλου

Συναγερμένος σήμανε, χωρίς χθες το
πρωί, στο Κάστρο της Πύλου Μεσση-
νίας, καθώς οι φύλακες διαπίστωσαν
ότι έχει κλαπεί από την υπαίθρια έκ-
θεση ένας αμφορέας του 4ου π.Χ. αι-
ώνα.

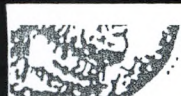
Πρόκειται για έναν "Εμπορικό
Αμφορέα", όπως ονομάζεται, με κω-
δικό ΒΕ 93/140, ύψους 0,51 εκ., με μέ-
γιστη περίμετρο 0,93 εκ. και με διάμε-
τρο χείλους 0,12 εκατοστά.

Σημειώνεται πως ο χώρος φυλάσσε-
ται σε 24ωρη βάση, ενώ, όπως εκτιμά η
ασφάλεια Μεσσηνίας, η κλοπή πρέπει
να έγινε τη νύχτα μεταξύ της περα-
σμένης Δευτέρας προς Τρίτη.

α
όπουλος
τασίου
όπουλος
κόπουλος
ατασίου

σου
γίου
αλέρη
κρίδωνης
ολέρη
Νικολέρη

Μεταρρύθμιση
αι στο ΕΣΥ
να σωθεί

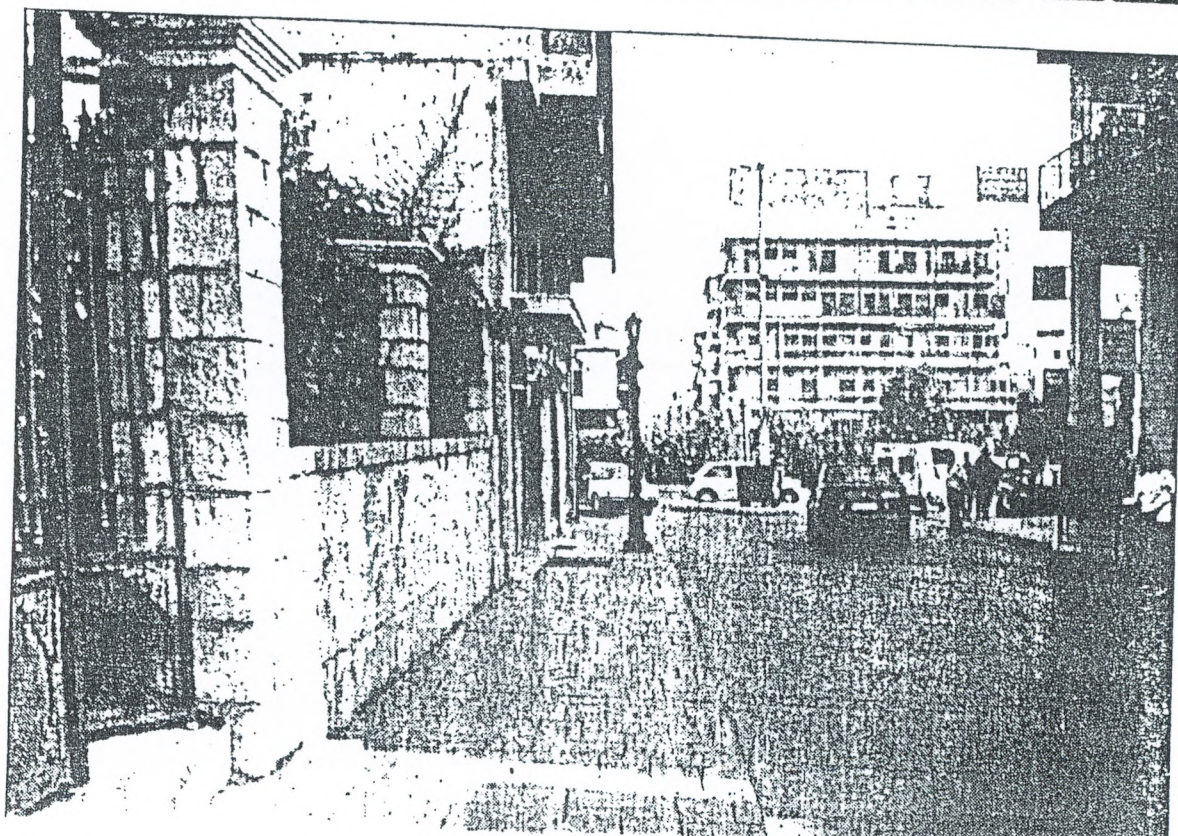
σχέδιο μεταρρύθμισης με τίτλο "Πρόγραμμα για τον Πολίτη", συζητήθηκε στο σημερινό Υπουργικό Συμβούλιο, με το οποίο ο υπουργός Υγείας, Αλέκος Παπαδόπουλος, προτείνει στη δημιουργία ενός ευελίκτου, ολοκληρωμένου συστήματος υγείας.

το ΕΣΥ θα επιτρέψει, μεταξύ άλλων, στους γιατρούς του, με βαθμό διδακτορικής, αναπληρωτή διευθυντή και επίσημη Α', με περισσότερα από 10 χρόνια από τη λήψη της ειδικότητας θα έχουν να κάνουν απογευματινό ιατρείο στο νοσοκομείο που υπηρετούν, ώστε να υπάρχει και απογευματινό ιατρείο.

βλέπε τελευταία σελίδα

Αντιδράσεις στο αίτημα για κατεδάφιση ενός ακόμη νεοκλασσικού κτιρίου στην Τρίπολη

ΚΑΤΕΔΑΦΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ!

Παρέμβαση
του Τεχνικού
Επιμελητηρίου
Ελλάδος

Άλλη μία απόπειρα αλλοίωσης της οικιστικής ταυτότητας μιας πόλης που ήδη κινδυνεύει να χάσει κάθε ιστορική μνήμη της. Πρόκειται για την Τρίπολη και την καταστροφή των κτισμάτων εκείνων που δείχνουν και πιστοποιούν την οικιστική συνέχεια, αποτελούν την καλύτερη αναφορά στο παρελθόν και προδιαγράφουν το μέλλον της. Δυστυχώς στα πλαίσια της κακώς εννοούμενης ανάπτυξης και επιχειρηματικής δραστηριότητας, ένα ακόμη κτίριο, αξιόλογο, λιτό, με όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής νεοκλασσικής μορφής, κινδυνεύει να κατεδαφισθεί. Πρόκειται για το κτίριο ιδιοκτησίας Κουθερτάρη, στην γωνία των οδών Γρηγορίου Ε' και Χατζηχρήστου, στην Τρίπολη, το οποίο περιλαμβάνεται

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

"Η Τρίπολη πόλη πειραματισμού και θεατρικής έκφρασης"
σελ. 3
ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
την Οικιστική Ανάπτυξη
της Τρίπολης
σελ. 3

ΑΘΛΗΤΙΚΑ
Μεταγραφικά νέα...
σελ. 5
Προχωρούν τα έργα
σελ. 5
Η μηχανοργάνωση
της ΕΟΚ
σελ. 5

Περιθώριο
έγκλημα δεν δικαιολογείται

ΤΟΠΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ ΤΟΠΙΚΑ

Αντιδράσεις στο αίτημα για κατεδάφιση ενός ακόμη νεοκλασσικού κτιρίου στην Τρίπολη

ΚΑΤΕΔΑΦΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Παρέμβαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος

Αντιδράσεις προκαλεί το αίτημα για κατεδάφιση ενός ακόμη νεοκλασσικού κτιρίου στην Τρίπολη. Πρόκειται για το κτίριο ιδιοκτησίας Κουβερτάρη, στη συμβολή των οδών Γρηγορίου Ε' και Χατζηχρήστου, όπου πρόκειται να ανεγερθεί πολυώροφο πολυτελές συγκρότημα γραφείων και κατοικιών. Για το θέμα αυτό το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Τμήμα Πελοποννήσου απέστειλε έγγραφο προς όλους τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, με το οποίο ζητά να σταματήσει η διαδικασία έγκρισης της κατεδάφισης και παράλληλα καλεί τους πολίτες ιδιοκτήτες τέτοιων κτισμάτων να δείξουν την ανάλογη ευαισθησία.

Το έγγραφο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας - Τμήμα Πελοποννήσου με ημερομηνία 28.7.2000 υπογράφει ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής κ. Γ. Πουλοκέφαλος και έχει ως εξής: "Το τελευταίο διάστημα γινόμαστε μάρτυρες άλλης μιας ακόμη απόπειρας αλλοίωσης της οικιστικής ταυτότητας μιας πόλης που ήδη κινδυνεύει να χάσει κάθε ιστορική μνήμη της. Πρόκειται για την πόλη της Τρίπολης και την καταστροφή των κτισμάτων εκείνων που δείχνουν και πιστοποιούν την οικιστική συνέχεια και αποτελούν την καλύτερη αναφορά στο παρελθόν και προδιαγράφουν το μέλλον της.

Δυστυχώς για άλλη μια φορά στα πλαίσια της κακώς εννοούμενης ανάπτυξης και ε-

πιχειρηματικής δραστηριότητας, ένα ακόμη κτίριο, αξιολογικό, λιτό, με όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής νεοκλασσικής μορφής κινδυνεύει να κατεδαφισθεί. Αναφερόμαστε στο αίτημα για κατεδάφιση του κτιρίου ιδιοκτησίας Κουβερτάρη στην γωνία των οδών Γρηγορίου Ε' και Χατζηχρήστου, στην Τρίπολη, το οποίο περιλαμβάνεται στα κτίρια και οικιστικά σύνολα, εκείνα που χρήζουν προστασίας, όπως προκύπτει από τη σχετική μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο εκφράζει όχι μόνο απλώς την αντίθεσή του σε αυτή την προσπάθεια κατεδάφισης του συγκεκριμένου κτισματος, αλλά και καλεί τους αρ-

ρείς και τους πολίτες αυτής της πόλης να ευαισθητοποιηθούν και να αντισταθούν σε αυτές τις απόπειρες εξαφάνισης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ταυτότητας.

Ο κάθε πολίτης ιδιοκτήτης ενός τέτοιου κτίσματος οφείλει να καταλάβει ότι ο κατένας μας θα πρέπει να καταβάλλει το τίμημά του για να διατηρήσουμε και να διασώσουμε ότι έχει πλέον απομείνει από αυτή μας την αναφορά στο παρελθόν. Οφείλει επίσης η Πολιτεία να ενισχύσει με κάθε τρόπο την προσπάθεια αυτή, για να πάψει ο κάθε ιδιοκτήτης να αντιμετωπίζει το παραδοσιακό κτίριο ως οικονομική ζημιά και βάρος.

Να γίνει αντιληπτό ότι μπο-

ρούμε, επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη με διατήρηση ενός ανθρώπινου οικιστικού περιβάλλοντος και των παραδοσιακών μας αξιών. Αυτή αλλιώς είναι η πρόκληση της εποχής μας.

Καλούμε την πολιτεία και τους αυτοδιοικητικούς φορείς αυτής της πόλης να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να προχωρήσουν σε όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και ανάδειξη αυτού του οικιστικού - πολιτισμικού μας πλούτου, να επιδείξει την απαραίτητη πολιτική βούληση για το επόμενο κρίσιμο βήμα και να καταδείξει επί τέλους ότι αυτή η πόλη δεν είναι ανοχωρητή, ούτε προδιαγεγραμμένου μέλλοντος".

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛΙΑ ΚΑΡΥΔΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛΙΑ ΚΑΡΥΔΗΣ & ΣΙΑ ΟΕ

Τεχνικός Σύμβουλος: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΗΣ
Συνεργάτης: Γιώργος Γαλανός
Αθλητικά: Σταύρος Ζορμπαλάς
Νομικός Σύμβουλος: Περικλής Κατσούνης
Σελιδοποίηση: Μίνα Λαμπροπούλου
Διαφημίσεις: Κική Πολυζωγπούλου-Καρυδη
Εισπράξεις συνδρομών: Ευαγγελία Τριανταφύλλου

ΓΡΑΦΕΙΑ - Πλατεία Αγ. Βασίλειου 231516, 223390 094.504705
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: Βιομηχανική Περιοχή Τρίπολης,
ΤΗΛ: (071) 223390, 223350, FAX 071/231890
* ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΙ: ΤΗΛ.: 231516, ΑΠΟΓΕΥΜΑ: 4-10 μ.μ.: ΤΗΛ.:
223390-223250

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ
e-mail - arcnea@trl.forthnet.gr

• ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: ΜΗΝΙΑΙΑ ΙΔΙΩΤΩΝ ΔΡΧ. 3.000
ΕΤΗΣΙΑ ΙΔΙΩΤΩΝ ΔΡΧ. 36.000
ΤΡΑΠΕΖΩΝ & Α.Ε. ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ. 50.000 ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΡΧ. 50.000
ΔΗΜΩΝ - ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΧ. 50.000
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΡΧ. 7.000 ΛΓΓΕΛΙΕΣ ΔΡΧ. 500
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟ
ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Οι συνδρομές προς την εφημερίδα για την ταχυδρομική αποστολή της στον παραλήπτη προπληρώνονται όπως σε όλες τις εφημερίδες

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Για την Οικιστική Ανάπτυξη της Τρίπολης

Παρακολουθούμε με ενδιαφέρον τα συνεχή δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο (επιστολές, άρθρα, σχόλια, διαμαρτυρίες), που πιστοποιούν ότι υπάρχει ένας σοβαρός προβληματισμός σχετικός με την οικιστική ανάπτυξη της Τρίπολης. Κοινή διαπίστωση είναι ότι η πόλη κακοποιείται και ότι αλλοιώνεται καθημερινά ο χαρακτήρας της.

Δυστυχώς, η συνειδητοποίηση του προβλήματος δεν αρκεί, χρειάζονται συγκεκριμένα μέτρα για να αντιστραφεί αυτή η αδιέξοδη πορεία.

Θεωρούμε ότι η σημερινή απαράδεκτη κατάσταση της κατεδάφισης των τελευταίων παλιών λαϊκών και νεοκλασικών κτιρίων της Τρίπολης δεν αρμοζει σε μια πόλη που, δια των πλέον επισημών παραγόντων της, διεκδικεί το ιστορικό της πρόσωπο.

Αντί να χυνουμε όλοι, ως άλλοι Επιμηθείς, κροκοδείλια δάκρυα για την κατεδάφιση της ιστορίας μας, καλύτερο θα ήταν να διασώσουμε ο,τι έχει απομείνει.

Θυμίζουμε όλοι ότι προσεκλογικώς οι υποψήφιοι Δήμαρχοι, ακόμα και αυτοί που είχαν κατά το παρελθόν αναδειχθεί στο αξίωμα αυτο, αναφέρθηκαν εκτενώς στο οικιστικό μας αδιέξοδο: τότε μιλούσαν για "τσιμεντούπολη", για μινιάρδες που υψώνονται στην πόλη, και ευαγγελίζονταν ένα καλύτερο μέλλον. Ανάγκη είναι τώρα να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα που θα κάνουν τις προεκλογικές υποσχέσεις τους πραγματικότητα.

Όσοι επικαλούνται - για να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα - την ανάγκη στήριξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας που συνδέεται με την οικοδομή, όσοι μιλούν για την οικονομική δι-

λαιοκάρπου, τον
και των φτερών
υρήνας).
ό την πλύση, την
αι τον χυμό του
αιοζύμης -
ροκεντρικοί
και τους τελικούς
ελαιολάδου
χωριστήρες).
μα ή κασιγάρος.
ιμα χυμού
ικό" προϊόν που
α και
εργασιών ξένα
υστήματα
ιτή αποτελεί
επιλογή
διαχείρισης αφού
α επιλυθεί δεν
στο περιβάλλον
μη βιο-
όσο πρόβλημα
φυτικών
ίλληλες δόσεις
να έχουν

για ερευνών και
εχνητά, μέθοδος
την
ση τους. Στην
εση αναφορά από

παρουσιάστηκαν δεν έγινε αναφορά -
ολοκληρωμένη - στο κόστος επένδυσης, στο
κόστος λειτουργίας, στους χρόνους
επεξεργασίας και στα λοιπά βασικά μεγέθη
της μονάδας. Παράγοντες καθοριστικοί για
την αξιολόγηση οποιασδήποτε μεθόδου.
Μεγάλο ενδιαφέρον προκάλεσε η
παρέμβαση - ερώτηση που τέθηκε στην
ημερίδα και αναφερόταν στην νομοθεσία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα απόβλητα: "...
Θεωρούμε το λιόζουμο απόβλητο και μετά
προσπαθούμε να το φέρουμε στις
προδιαγραφές αποβλήτου. Όμως το
λιόζουμο θα μπορούσαμε να το θεωρήσουμε
προϊόν και θα μπορούσαμε να πείσουμε το
λιόζουμο να μη θεωρείται απόβλητο. Είναι
ένα προϊόν, είναι ένα εδαφοβελτιωτικό, το
οποίο θα μπορούσαμε να πουλάμε, να το
εφαρμόζουμε σαν κάτι χρήσιμο. Γιατί το
ονομάζουμε απόβλητο;" και συνέχισε "Οι
χώρες της βόρειας Ευρώπης έχουν πολύ
μεγάλη οργανική ουσία στα εδάφη τους.
Έχουν κοπροζύμια και κοπριές σε τεράστιες
ποσότητες. Αυτά εξακολουθούν και τα
εφαρμόζουν στα χωράφια τους και δεν ξέρω,
αυτά δεν θεωρούνται απόβλητα; Ή τώρα
απαγορεύονται και αυτά; Γιατί αυτές τις
κοπριές και τα κοπροζύμια μπορούν και τα
εφαρμόζουν στα χωράφια τους με
τεράστιους όγκους COD και BOD.
Πιθανότατα γιατί θεωρούνται εναλλακτικές
λιπανσεις. Γιατί δεν μπορούμε να

πείσουμε προς αυτή την κατεύθυνση την
Ε.Ε. να το θεωρεί προϊόν και να
αποχαρακτηριστεί από απόβλητο. Όχι να
χαρακτηρίζεται απόβλητο και να κάνουμε
εξαιρέση για τους τρόπους διανομής τους".
Τις εισηγήσεις παρουσίασαν, σύμφωνα με το

Υγείας Πρόνοιας.

"Γενική εικόνα της επεξεργασίας και διάθεσης
των υγρών αποβλήτων ελαιοεργασιών στον
ελλαδικό χώρο. Θεσμικό πλαίσιο -
προοπτικές".

Η κατεδάφιση του κτιρίου Κουβερτάρη στην Τρίπολη και η θέση του ΤΕΕ

ΑΠΟ ΣΕΛΙΔΑ 1

Το σχετικό υπόμνημα του Περιφερειακού Τμήματος του ΤΕΕ που εστάλη στους
Υπουργούς ΥΠΕΧΩΔΕ, Πολιτισμού, Τύπου, Περιφερειάρχη, Νομάρχη κ.λπ. αναφέρει
τα εξής:

"Το τελευταίο διάστημα γινόμαστε μάρτυρες άλλης μιας ακόμη απόπειρας αλλοίωσης
της οικιστικής ταυτότητας μιας πόλης που ήδη κινδυνεύει να χάσει κάθε ιστορική
μνήμη της. Πρόκειται για την πόλη της Τρίπολης και την καταστροφή των κτισμάτων
εκείνων που δείχνουν και πιστοποιούν την οικιστική συνέχεια και αποτελούν την
καλύτερη αναφορά στο παρελθόν και προδιαγράφουν το μέλλον της.

Δυστυχώς για άλλη μια φορά στα πλαίσια της κακώς εννοούμενης ανάπτυξης και
επιχειρηματικής δραστηριότητας, ένα ακόμη κτίριο, αξιόλογο, λιτό, με όλα εκείνα τα
χαρακτηριστικά της παραδοσιακής νεοκλασικής μορφής κινδυνεύει να κατεδαφισθεί.
Αναφερόμαστε στο αίτημα για κατεδάφιση του κτιρίου ιδιοκτησίας Κουβερτάρη στην
γωνία των οδών Γρηγορίου Ε' και Χατζηχρήστου, στην Τρίπολη, το οποίο
περιλαμβάνεται στα κτίρια και οικιστικά σύνολα, εκείνα που χρήζουν προστασίας,
όπως προκύπτει από τη σχετική μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο εκφράζει όχι μόνο απλώς την αντίθεσή του σε αυτή την
προσπάθεια κατεδάφισης του συγκεκριμένου κτίσματος, αλλά και καλεί τους φορείς
και τους πολίτες αυτής της πόλης να ευαισθητοποιηθούν και να αντισταθούν σε
αυτές τις απόπειρες εξαφάνισης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ταυτότητας.
Ο κάθε πολίτης ιδιοκτήτης ενός τέτοιου κτίσματος οφείλει να καταλάβει ότι ο καθένας
μας θα πρέπει να καταβάλλει το τίμημά του για να διατηρήσουμε και να διασώσουμε
ότι έχει πλέον απομείνει από αυτή μας την αναφορά στο παρελθόν. Οφείλει επίσης
η Πολιτεία να ενισχύσει με κάθε τρόπο την προσπάθεια αυτή, για να πάψει ο κάθε
ιδιοκτήτης να αντιμετωπίζει το παραδοσιακό κτίριο ως οικονομική ζημιά και βάρος.
Να γίνει αντιληπτό ότι μπορεί να συνυπάρξει, αν το θέλουμε, επιχειρηματικότητα και
ανάπτυξη με διατήρηση ενός ανθρώπινου οικιστικού περιβάλλοντος και των
παραδοσιακών μας αξιών. Αυτή άλλωστε είναι η πρόκληση της εποχής μας.

Καλούμε την πολιτεία και τους αυτοδιοικητικούς φορείς αυτής της πόλης να
αναλάβουν τις ευθύνες τους και να προχωρήσουν σε όλα τα αναγκαία μέτρα, για την
προστασία και ανάδειξη αυτού του οικιστικού - πολιτισμικού μας πλούτου, να επιδείξει
την απαραίτητη πολιτική βούληση για το επόμενο κρίσιμο βήμα και να καταδειχθεί
επί τέλους ότι αυτή η πόλη δεν είναι ανοχύρωτη, ούτε προδιαγεγραμμένου μέλλοντος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Ε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΥΛΟΚΕΦΑΛΟΣ"

ους μηχανικούς ς Κορινθίας

το γραφείο της Νομαρχιακής Επιτροπής Τ.Ε.Ε. Ν.
εί επί της οδού Κολοκοτρώνη 6 (τηλ. 0741-76280,

υ επιθυμούν να εγγραφούν στον κατάλογο των
ν Ν. Κορινθίας μπορούν να στείλουν αίτηση στην
αίσιου ή στο fax. Επίσης μπορούν να προμηθευτούν
ς συνδρομών και πειθαρχικού για τους εργολήπτες
λοι, μπορούν να προμηθευτούν τα έντυπα του ΤΕΕ
ιν στο γραφείο της νομαρχιακής) για την συμμετοχή
άδειας άσκησης επαγγέλματος και για την εγγραφή
ί συνάδελφοι που πρόκειται να πάρουν σύνταξη
γουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Πρόσκαιρη ύφεση της κακοκαιρίας. Ισχυρός παγετός τη νύχτα και τις πρωινές ώρες στην ηπειρωτική Ελλάδα, από το βράδυ στα δυτικά και βόρεια προβλέπεται νέα επιδείνωση του καιρού.

Χρηματιστήριο

Δύο πρόσωπα παρουσίασε χθες η Σοφοκλέους. Ο γενικός δείκτης, που στην αρχή της συνεδρίασης κινήθηκε ανοδικά με κατεύθυνση τις 3.000 μονάδες, φθάνοντας ενδοσυνεδριακά στο υψηλό σημείο των 2.983,47 μονάδων, την τελευταία ώρα σημείωσε απότομη "προσγείωση" κλείνοντας τελικά με απώλειες εξαιτίας μαζικών πωλήσεων που σημειώθηκαν σε τίτλους υψηλής κεφαλαιοποίησης.

Προστασία

Ομάδα εργασίας, με σκοπό τη μελέτη θεμάτων που σχετίζονται με την προστασία και την καλύτερη ενημέρωση των καταναλωτών στις συναλλαγές τους με τις τράπεζες, δημιουργήθηκε με απόφαση του υπουργού Ανάπτυξης Δημήτρη Σιούφα.

Κυριαρχία

Ο τουρκός πρωθυπουργός Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν επέκρινε τις Ηνωμένες Πολιτείες γιατί απέτυχαν να σταματήσουν τις κουρδικές προσπάθειες, όπως δήλωσε, για κυριαρχία στην πλούσια σε πετρέλαιο πόλη του Κιρκούκ στο βόρειο Ιράκ.

Αυξήσεις

Αυξήσεις 8% στα κόμιστρα των ταξί και των φορτηγών αυτοκινήτων αποφάσισαν οι υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης και Μεταφορών κ. Μιχάλης Λιάπης κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους στο υπουργείο Οικονομίας. Όπως δήλωσαν οι υπουργοί, συζητήθηκαν θέματα κοινού ενδιαφέροντος και κυρίως τα θέματα των μεταφορών και της αναπροσαρμογής των τιμολογίων για τα φορτηγά και τα ταξί.

Αεροπλάνο

Δέκα βρετανοί στρατιωτικοί-εννέα μέλη της Βασιλικής Πολεμικής Αεροπορίας (RAF) και ένας στρατιώτης-βρήκαν το θάνατο στη συντριβή χθες ενός μεταγωγικού αεροπλάνου C-130 Hercules, ανακοίνωσε χθες εκπρόσωπος του βρετανικού υπουργείου Άμυνας. Η ισλαμιστική οργάνωση Άνσαρ αλ-Ισλάμ υποστήριξε ότι κατέρριψε το βρετανικό C-130 με ανακοίνωσή της που δημοσιεύτηκε σε ισλαμιστική ιστοσελίδα στο Ιντερνέτ. Η αυθεντικότητα της ανακοίνωσης αυτής δεν είναι δυνατόν να επαληθευτεί.

Νεκροτομή

Εγινε η νεκροτομή του οδηγού του λεωφορείου του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων, που προκάλεσε το πολύνεκρο δυστύχημα προχθές το απόγευμα στους Θρακομακεδόνες. Σύμφωνα με τον ιατροδικαστή Ιωάννη Γεραμάνη, ο θάνατος οφείλεται σε βαρύτατες κακώσεις στο κεφάλι, στη σπονδυλική στήλη και στο θώρακα και όχι σε παθολογικά αίτια.

Ικανοποίηση

Το Ιράν είναι ικανοποιημένο από τη διεξαγωγή των εκλογών στο Ιράκ, παρά τα κρούσματα βίας και εκφοράζει την ελπίδα οι εκλογές αυτές να διευκολύνουν την αποχώρηση των δυνάμεων κατοχής από τη χώρα, δήλωσε ο εκπρόσωπος της ιρανικής κυβέρνησης Αμπντολάχ Ραμζεζανζάντεχ.

Να δώσουμε ένα τέλος στον εφιάλτη

Η ΤΡΙΠΟΛΗ της ντροπής!

συνέχεια από τη σελίδα 1

Τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζονται στην Ελλάδα από την επίφαση της δημοκρατίας που βασίζεται στην αδιαφορία του Κανέ.

Στην Τρίπολη ειδικά ο εθισμός στην απραξία λαμβάνει διαστάσεις επιδημικές διατρέχοντας τον κοινωνικό ιστό της πόλης.

Ο Σύλλογος αμυνόμενος στην χιονοστιβάδα του κενού στα πλαίσια των ελάχιστων δυνάμεων του και στο περιθώριο της αμελικής καθημερινότητας, ρωτάει, ελέγχει, αφυπνίζει τους Πολίτες και την Εξουσία. Νοιάζομαστε για το Περιβάλλον, για την Ποιότητα Ζωής, την Αξιοπρέπεια, την Ανθρώπινη Πόλη.

Με κίνδυνο να χαρακτηριστούμε γραφικοί, την ώρα αυτή που η Τρίπολη διεκδικεί λυσσαλέα τον τίτλο της χειρότερης πόλης της Ελλάδας, ξαναφέρνουμε στο προσκήνιο την αγωνία για:

* Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο που βάλτωσε και πάλιωσε πριν το δούμε.

* Τους κοινόχρηστους χώρους και το πράσινο που εκποιούνται χάρις την βιομηχανία των τοπικών τροποποιήσεων του Σχεδίου Πόλης.

* Τις επεκτάσεις του Σχεδίου που εδώ και ένα χρό-

νο θα είχαν οριστικοποιηθεί.

* Την περιθωριοποίηση του Πανεπιστημίου -τελευταίας ελπίδας για ανάπτυξη- που πεθαίνει νήπιο, παραπεταμένο από την πόλη, χωροθετημένο κατάναγκη με κτιριακές υποδομές Παιδικού Σταθμού.

* Την ανάπλαση του αστικού περιβάλλοντος που πνίγεται στην αναρχία της κυκλοφορίας και την αισθητική της απαξίας της Αρχιτεκτονικής.

Ο κατάλογος είναι μακρύς και επώδυνος, αλλά, δεν τελειώνει εδώ!!!

Οι δικαιολογίες για τα κόστη, τις εσωτερικές διενέξεις και οι τακτικές της διγλώσσας πολιτικής ας τελειώσουν τώρα. Οποίος θέλει ας πει την γνώμη του και ας πάρει την ευθύνη των λόγων και των έργων του.

Οι Μηχανικοί δεν αντέχουν να βλέπουν την πόλη να πεθαίνει χωρίς να κάνει κανείς κάτι γι'αυτό.

Εμείς δεν σταματάμε σ'αυτήν την ανακοίνωση. Ξεκινάμε μπαράζ ανακοινώσεων για κάθε θέμα ξεχωριστά με τακτικές δημοσιεύσεις και καλούμε σε εγρήγορση όλους τους Πολίτες, να δώσουμε ένα τέλος στον εφιάλτη.

ΤΡΙΠΟΛΗ 28-1-2005
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Τηλέφωνα εφημερίδας
2710. 231516 - 223390
232350 - 242280 FAX 231890
E-mail: k_nea@otenet.gr

ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΗ

Αν οι προτάσεις του βουλευτή Δράμας της ΝΔ, Σταύρου Δαϊλάκη, είχαν γίνει (από) δεκτές το αγροτικό πρόβλημα μάλλον θα είχε βρει τη λύση του. Στη συζήτηση του νομοσχεδίου για τον "βασικό μέτοχο" είχε προτείνει τέσσερα μέτρα: Πρώτον, τα παιδιά των αγροτών να υπηρετούν στο πλησιέστερο στο σπίτι τους αγροτόπεδο για να μπορούν να βοηθούν τους γονείς τους στις αγροτικές εργασίες. Δεύτερον, η Αγροτική Τράπεζα να προσλαμβάνει μόνο παιδιά αγροτών. Τρίτον, η Αγροφυλακή να αποτελείται μόνο από παιδιά αγροτών. Και, τέταρτον, να τους δίνεται επίδομα καιναιμωμ εφόσον είναι η τάξη που το δικαιούται περισσότερο από κάθε άλλη. Γιατί, όπως εξήγησε και ο ίδιος, "ο αγρότης θέλει αγροτικό περιβάλλον"! Και η αλήθεια είναι, ότι για να μείνει ο κόσμος στην επαρχία χρειάζεται κάτι παραπάνω από τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης...

ΥΓ. Στις 28 Φεβρουαρίου ο κ. Δαϊλάκης θα επισκεφθεί την Καλιφόρνια προσκεκλημένος του κυβερνήτη της, Αρνολντ Σβαρτζενέγκερ.

Μπορεί οι κορυφαίοι του ΠΑΣΟΚ να συνηθίζουν να ανταλλάσσουν απόψεις στα "σικάτα" εστιατόρια του κέντρου, οι νέοι του κινήματος, όμως, φαίνεται να επιλέγουν άλλους τρόπους. Περισσότεροι από 35 νεοεκλεγέντες βουλευτές θα συγκεντρωθούν σήμερα στο σπίτι του Χρήστου Αηδόνη. Ενόψει συνεδρίου και όχι μόνο τα νέα κοινοβουλευτικά στελέχη θα ανταλλάξουν απόψεις για το τι έγινε τους τελευταίους δέκα μήνες και το τι πρέπει να γίνει από εδώ και πέρα. Διαμνηύουν, πάντως, ότι δεν πρόκειται για κίνηση στήριξης του Γιώργου γιατί "ο αρχηγός δεν τη χρειάζεται". ΟΚ...

Με την ευκαιρία του ότι βρισκόμαστε στα συνέδρια του ΠΑΣΟΚ, οφείλουμε να σας ενημερώσουμε και για τους συνδικαλιστές οι οποίοι ετοιμάζουν νέο κείμενο παρέμβασης. Αυτή τη φορά, όμως, όχι για να ρίξουν το ανάθεμα στον Σημίτη, αλλά για να πουν στον Γιώργο τι πρέπει να κάνει. Στείλτε ένα e-mail σύντομο!

Η επόμενη σκηνή είναι από το καφενείο της Βουλής. Ο Αλέκος Παπαδόπουλος, μετά από μία αντιπαράθεση με τον Προκόπη Παυλόπουλο για την εισαγωγή της συνέντευξης στις προσλήψεις, πλησιάζει μια παρέα βουλευτών της ΝΔ και τους λέει: "Τι κάνετε, σας υπογράφω ότι την επόμενη φορά δε θα βγείτε γιατί όλοι οι ψηφοφόροι σας θα λένε τώρα ότι δε θέλετε να τους διορίσετε"! Οι νεοδημοκράτες έδειξαν να προβληματίζονται αλλά δεν μίλησαν. Μόλις, όμως, ο Αλέκος γυρίσει την πλάτη του για να φύγει ένας τρέχει πίσω του και του λέει: "στυς, έχεις δίκιο, αλλά εγώ θα βρω τρόπο να εκλεγώ".

Σαν την τακτική των μαχητικών αεροσκαφών, που προσγειώνονται και απογειώνονται αμέσως, ήταν η επίσκεψη του Γιώργου στη Λάρισα: Πήγε με το αυτοκίνητό του στο κέντρο Ιριγένεια, μίλησε και έφυγε. Και όπως έλεγαν τοπικά στελέχη μάλλον επρόκειτο για κομματική συνεστιάση παρά για συγκέντρωση αγροτών. Οι περισσότεροι έμοιαζαν για κάτοικοι της πόλης παρά για εργάτες των αγρών. Εκτός και αν το ΠΑΣΟΚ είχε τόσο καλά αποτελέσματα στα οικονομικά των αγροτών; Κάτι που δεν φαίνεται από το αποτέλεσμα των εκλογών, βεβαίως... ΥΓ. Η αβούσα δεν ήταν αυτό που έπρεπε για βελούδο στον ΠΑΣΟΚ και αρκετοί συνεργάτες του γκρίνιαζαν. Μαύρη, γκρι και κόκκινη μοκέτα στους τοίχους, κόκκινα, κίτρινα, πράσινα και μπλε φωτάκια στην οροφή! Είπαμε, το νέο ΠΑΣΟΚ να είναι πολύχρωμο αλλά όχι και έτσι...

"Ντεβαβού" έπαθαν πολλοί πρώην υπουργοί των κυβερνήσεων Σημίτη όταν πριν από μερικές ημέρες σήκωσαν το ακουστικό και άκουσαν την γραμματέα του Κώστα Σημίτη, Μαρία Πλευράκη, να τους ζητά... απολογισμό του έργου τους! Μερικοί νόμισαν ότι όλα όσα έζησαν τους τελευταίους μήνες ήταν στη φαντασία τους. Γρήγορα, όμως, συνήλθαν. Η κ. Πλευράκη, τους εξήγησε πως ο τώος πρωθυπουργός ετοιμάζει τον απολογισμό των κυβερνήσεών του και για αυτό χρειάζεται τα σημειώματά...

Και η αντιπολίτευση θέλει...χαλοπέραση! Είδαμε προχθές τον Κώστα Σκανδαλίδη να δίνει "παράγωγιά" στον Πασχάλη Τερέζη να τραγουδήσει (για να χορέψει μόνος του στην πίστα) το "Είμαι απτός χωρίς φτερά". Στο κέντρο ήταν ως "θαμνίσας" και ο Γιάννης Πάριος που ανέβηκε κι αυτός στη σκηνή για να τραγουδήσει μαζί με τον Τερέζη την...παράγωγιά. Να εννοούσε "κάτι βαθύτερο" το τραγούδι;

♦ Κανόνας...

Σε κάθε εκδήλωση, επιστημονική ή κοινωνική υπάρχει ένας απαράβατος κανόνας για τους ομιλητές που καθορίζεται να απευθύνουν χαιρετισμό, ως εκπρόσωποι της πολιτικής ή όποιας άλλης εξουσίας. Να χαιρετούν μόνο και να μην "απλώνονται" στο θέμα για το οποίο έχει οριστεί βασικός ομιλητής. Πρώτον γιατί κουράζουν και δεύτερον γιατί είναι αγένεια, το λιγότερο, η κατάχρηση του βήματος που τους παραχωρείται για ένα χαιρετισμό. Όπως συνέβη προχθές Κυριακή, των Τριών Ιεραρχών, όπου όλοι σχεδόν, και δεν ήταν λίγοι, όσοι ανέβηκαν στο βήμα, προσπάθησαν να αναλύσουν το νόημα της ημέρας. Προκαλώντας κούραση και αμηχανία στο ακροατήριο. Το λιγότερο....

♦ Τον ξέχασαν....

Μίλησαν που μίλησαν τόσο και τόσο στην εκδήλωση του Πνευματικού Κέντρου, χάθηκε να δοθεί ο λόγος και στον Πρόεδρο της ΑΔΕΔΥ κ. Παπασπύρου, να πει τα δικά του κι αυτός. Για το Κέντρο Επιμόρφωσης των Δημοσίων Υπαλλήλων είχε έρθει, που πρόκειται να ιδρυθεί στην πόλη μας. Γιατί άραγε παραλείφθηκε και αποχώρησε πικραμένος ο αν-

πραγματοποιήσει τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να ενημερωθούν από αυτόν οι αρχιερείς - μέλη της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, που θα συνεδριάσουν τις επόμενες μέρες στη Μονή Πετράκη. Αυτή κι αν είναι δουλειά αρχιμανδρίτη...

♦ Πότε;

Είναι κάτι στιγμές σαν την χθεσινή που βλαστημάει κανείς για τη χώρα που ζούμε και το οδικό της δίκτυο. Όπως χθες το πρωί όπου μια "διπλωμένη" νταλίκα στο "Καλογερίκο", τη σύγχρονη "κατάρτα" του δρόμου προς Μεγαλόπολη, έφερε τα πάνω κάτω, στη συγκοινωνία, καθιστώντας απαγορευτική κάθε διάβαση από το σημείο αυτό. Χρειάστηκε ανυπαρξήτες προσπάθειες της τροχαίας και της πυροσβεστικής για να ελευθερωθεί ο χώρος και να ομαδοποιηθεί η συγκοινωνία. Πότε επί τέλους θα γίνει αυτός δρόμος ευρωπαϊκός;

♦ Σύγχρονο

Δημοπρατήθηκε ο χλοοτάπητας και ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός του γηπέδου του Αστρούς και σύντομα ο μειοδότης πιάνει δουλειά. Έτσι ένα παλιό αίτημα των αθλουμέ-

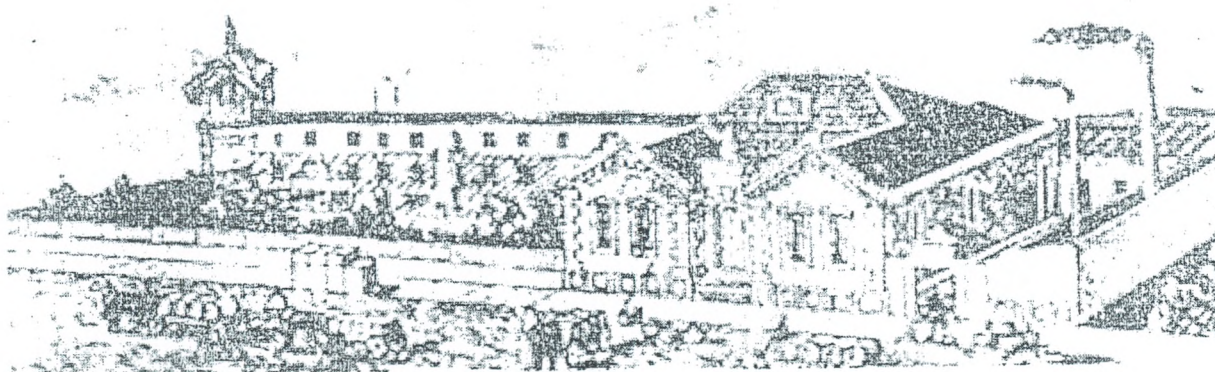
Απορηχοί

Ευαγγελίου. 1920: Εγκαινιάζεται η νεοσύστατη Γεωπονική Σχολή Αθηνών. 1940: Πεθαίνει ο ποιητής και πεζογράφος Ζαχαρίας Παπαντωνίου. 1966: Πεθαίνει ο αμερικανός κωμικός και σκηνοθέτης του βωβού κινηματογράφου Μπάστερ Κίτον. 1977: Εφαρμόζεται η εγκύκλιος, σύμφωνα με την οποία όλα τα δημόσια έγγραφα στην Ελλάδα θα συντάσσονται πλέον στη Δημοτική. 1988: Υπογράφεται η "Συμφωνία του Νταβός" μεταξύ του έλληνα πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου και του τουρκού ομολόγου του Τουρκκούτ Οζαλ. 1992: Ο αμερικανός πρόεδρος Τζορτζ Μπους ανακοινώνει...

Η Εταιρεία Αρκαδικών Γραμμάτων και Τεχνών
η Ομάδα Πρωτοβουλίας Πολιτών
για το Οικιστικό Πρόβλημα της Τρίπολης
και ο Φιλοτεχνικός Όμιλος Τρίπολης
διοργανώνουν διάλεξη με θέμα:

Πόλη και αστικό περιβάλλον, το παράδειγμα της Τρίπολης

Εισηγητής: Ιωάννης Δράγκος
Καθηγητής Πολεοδομίας
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Σάββατο 27 Νοεμβρίου 1999, 7.30' το βράδυ
στα Εντευκτήρια του Φιλοτεχνικού
Θα ακολουθήσει συζήτηση

Πόλη και αστικό περιβάλλον

Το παράδειγμα της Τρίτολης

Γιάννης Δράγκος

Από τον Μεσαίωνα μέχρι τη σύγχρονη εποχή, η κοινωνική, η πολιτιστική και η οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης βασίστηκε στην πόλη. Οι ευρωπαϊκές πόλεις φέρνουν τα ίχνη της πάλης μεταξύ πόλης και υπαίθρου, μεταξύ κυβερνώντων και κυβερνουμένων, μεταξύ πλούσιων και φτωχών. Μαρτυρία - του ρόλου που διεδραμάτισαν στην κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη - που, συνεχίζεται, όπως αποδείχθηκε με τα γεγονότα της Λειψίας και του Βερολίνου στα τέλη της δεκαετίας του 1980.

Η κοινή ιστορία τους, έδωσε στις ευρωπαϊκές πόλεις ένα κοινό χαρακτηριστικό:

- τους μικρούς δρόμους και τα στενά σοκάκια των παραδοσιακών κέντρων.
- τα μεγάλα έργα και τους μεγάλους μετασχηματισμούς του 19^{ου} αιώνα.
- την ανάπτυξη προαστίων και πόλεων-υπνωτηρίων, στις οποίες αργότερα προστέθηκαν μεγάλα εμπορικά κέντρα.
- την παρακμή, που από τόποι διαμονής των μεσαίων και ανωτέρων εισοδηματικά στρωμάτων, μετατράπηκαν σε κέντρα εξειδικευμένων εμπορικών και διοικητικών δραστηριοτήτων και
- τέλος, την εισβολή του αυτοκινήτου στη ζωή μας, με την κυκλοφοριακή συμφόρηση των αστικών δρόμων και την πληκτικά ομοιόμορφη και μέτρια αρχιτεκτονική στο κέντρο και την περιφέρεια.

Όσο πλησιάζουμε προς τον 21^ο αιώνα, οι ευρωπαϊκές πόλεις εξακολουθούν να αποτελούν τα κύρια κέντρα οικονομικής δραστηριότητας, καινοτομίας και πολιτισμού. Η διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος και η ποιότητα ζωής των πολιτών ξεπερνά επομένως τη φροντίδα για την καλή φυσική κατάσταση του αστικού πληθυσμού και γίνεται ολοένα και σπουδαιότερη. Εκείνη που διακυβεύεται είναι η ποιότητα του «πολιτισμού» στις πιο πρακτικές εκδηλώσεις της λειτουργίας.

Η αστική ανάπτυξη είναι το αποτέλεσμα του σχεδιασμού της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής. Η συσσώρευση όλων αυτών των παραγόντων στη διαμόρφωση και την ανάπτυξη των πόλεων, δημιουργήσε και τα προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος, που είναι πολυάριθμα και ποικίλα. Θα μπορούσε να τα χωρίσει κανείς σε τρεις βασικές ενότητες:

- αστική μόλυνση: ατμόσφαιρα, νερό, θόρυβος, έδαφος, απόβλητα.
- το δομημένο περιβάλλον: λεωφόροι, δρόμοι, κτίρια, ανοιχτοί χώροι, χώροι αναψυχής.
- φύση: το πράσινο και τα πάρκα-δάση στην πόλη.

Όταν εξετάζονται τα μεμονωμένα προβλήματα μιας περιοχής, είναι σημαντικό να μην λησμονεί κανείς το γεγονός ότι «το αστικό σύστημα» είναι ένα σύνθετο και αλληλένδετο σύνολο.

Από την αύξηση του πληθυσμού π.χ. έχουμε:

- αύξηση του αριθμού των νοικοκυριών.
- αύξηση των αναγκών για στέγαση
- υποχρεωτικά, επέκταση του σχεδίου πόλεως.
- δημιουργία νέων κοινοφελών και κοινόχρηστων χώρων κλπ.

Από την αύξηση του Σ.Δ. σε υφιστάμενο σχέδιο πόλεως και αλλαγή της χρήσεως γης έχουμε:

- κατεδάφιση των παλαιών και κατασκευή νέων κτιρίων.
- αύξηση κτιρίων γραφείων και χώρων για τη στέγαση άλλων δραστηριοτήτων.
- καταστροφή του παραδοσιακού κέντρου και των ιστορικών τόπων, επομένως απώλεια της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς και της παραδοσιακής (εθνικής) μας ταυτότητας.
- αύξηση της κίνησης των πεζών.
- αύξηση της χρήσης των Ι.Χ. αυτοκινήτων.
- απώλεια στέγης στο κέντρο της πόλης.
- αύξηση θορύβου στο κέντρο.
- αύξηση ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- κυκλοφοριακή συμφόρηση κ.ο.ξ.

Η έκταση όλων αυτών των αμοιβαίων σχέσεων αποδεικνύει τον κίνδυνο που μπορεί να προέλθει από μια κατά περίπτωση απόφαση. Η τυχαία επέμβαση ή η λύση σε ένα πρόβλημα, αποτελεί συχνά την γενεσιουργό αιτία ενός άλλου προβλήματος. Η αποτελεσματική διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος, απαιτεί μια στρατηγική βασισμένη σε συνολική εξέταση του αστικού συστήματος, με λήψεις αποφάσεων που θα διέπονται από βασικές αρχές. Λίγες πόλεις διαθέτουν διοικητική δομή, ικανή να διασφαλίσει την εφαρμογή βασικών αρχών που είναι σημαντικές για το σχεδιασμό της χρήσης γης και τη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών μέσα στην πόλη.

Παρ' ότι η πόλη αποτελεί την κύρια εστία οικονομικής δραστηριότητας και των συναφών πιέσεων που ασκούνται στο περιβάλλον, η ανάλυση των προβλημάτων της δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ανεξάρτητα από την ευρύτερή της περιοχή (από την περιοχή στην οποία ανήκει). Η αλληλοεξάρτηση της πόλης-ενδοχώρας απαιτεί κατά κανόνα την κατάρτιση πολιτικών σε ευρύτερο πλαίσιο, στις οποίες πολιτικές θα εξετάζεται και θα προγραμματίζεται η ανάπτυξη της πόλης με την περιφέρεια στο σύνολό της. Οι αστικές περιοχές, από την ίδια τους τη φύση, ως κέντρα κατοικίας και οικονομικής δραστηριότητας, συγκεντρώνουν εξαιρετικά υψηλές τιμές ρύπων. Έρευνες που έχουν γίνει κατά καιρούς έχουν αποδείξει τα αρνητικά αποτελέσματα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων, της ηχορύπανσης, της ακατάλληλης διάθεσης των αποβλήτων και των μολυσμένων εδαφών, στην υγεία των ανθρώπων. Τα αποτελέσματα των ρύπων αυτών, πολλοί από τους οποίους είναι καρκινογόνοι, περιλαμβάνουν παθήσεις του αναπνευστικού συστήματος και ερεθισμούς των ματιών και του δέρματος. Επιπλέον διαβρώνουν το δομημένο και βλάπτουν το φυσικό περιβάλλον.

Όπως είναι γνωστό, οι περισσότεροι ατμοσφαιρικοί ρύποι προέρχονται από τρεις πηγές: τη βιομηχανία, τα αυτοκίνητα και τους καυστήρες των κατοικιών για την παραγωγή θερμότητας (τηλεθέρμανση).

Η συμβολή της βιομηχανίας στην ατμοσφαιρική ρύπανση, ποικίλλει αισθητά από τη μια πόλη στην άλλη, αφού εξαρτάται από την πυκνότητα των κατοίκων και το είδος της βιομηχανίας, την ακριβή θέση, και μέχρι πιο σημείο εφαρμόζει μέτρα για να ελέγχει τις εκπομπές ή τη διασπορά των εκπομπών πέρα από τον περίγυρό της.

Βέβαια, η βιομηχανική ρύπανση δεν είναι αποκλειστικά πρόβλημα των πόλεων. Πολλές φορές, τα εθνικά και διεθνή πρότυπα για τις εκπομπές ρύπων, καταρτίζονται

για να αντιμετωπισθούν ευρύτερα προβλήματα, όπως είναι οι όξινες βροχές και το φαινόμενο του θερμοκηπίου, παρά προβλήματα που αφορούν το αστικό περιβάλλον.

Τα προβλήματα ρύπανσης που δημιουργούν τα αυτοκίνητα και οι καυστήρες για τη θέρμανση των κατοικιών, έχουν άμεση σχέση με τη δομή και την εσωτερική λειτουργία της πόλης. Ο θόρυβος π.χ. είναι η «αστικότερη» μορφή ρύπανσης και επηρεάζει δυσμενώς τόσο την υγεία, όσο και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Επιτείνεται δε μέσα στην πόλη, από το σύστημα δόμησης με τη διάταξη των κτισμάτων στο Ο.Τ. και τη διαμόρφωση του δρόμου.

Όπως συμβαίνει και με άλλες μορφές ρύπανσης, τα «ειδικά αστικά απόβλητα», συνδέονται άμεσα με τα απόβλητα που προέρχονται από τον συνδυασμό υψηλής πληθυσμιακής πυκνότητας με μια μεγάλη ποικιλία οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως π.χ. νοσοκομεία, αγορές, στερεά απόβλητα, οικοδομικά υλικά από κατεδαφίσεις (μπάζα) και χρησιμοποιούμενες συσκευές κλπ., που για να αντιμετωπισθούν θα πρέπει να γίνουν τρεις συναφείς ενέργειες που αφορούν:

- τον καθαρισμό των δρόμων
- την αποκομιδή των απορριμμάτων και
- τη διάθεση των αποβλήτων

Η διάθεση τεράστιων και συνεχώς αυξανόμενων όγκων οικιακών και βιομηχανικών αποβλήτων, αποτελούν εξαιρετικά μεγάλα προβλήματα, αλλά και διλήμματα για τις αρχές που τα διαχειρίζονται. Η απλή λύση της υγειονομικής ταφής, ακόμα και υπό ελεγχόμενες συνθήκες, έχει γίνει δύσκολη υπόθεση για πολλές πόλεις, είτε γιατί είναι δύσκολο να βρεθεί κατάλληλος χώρος σε λογική απόσταση από την πόλη, είτε γιατί οι κάτοικοι των γύρω περιοχών αντιτίθενται σ' αυτό. Η αποτέφρωση δε, σαν εναλλακτική λύση, αποδεικνύεται προβληματική, αφού συνδέεται με τοξικές εκπομπές που προέρχονται από την καύση των απορριμμάτων.

Η ρύπανση από την χωρίς καμία διάκριση εναπόθεση τοξικών ουσιών αναγνωρίζεται σαν την πιο ανησυχητική στις αστικές περιοχές. Μολονότι αυξάνονται οι προσπάθειες για εδαφοβελτιωτικά έργα (Beseitigung von Altlasten) μέσα στις αστικές περιοχές, τα εδάφη που έχουν μολυνθεί, λόγω της επί δεκαετίες εναπόθεσης αποβλήτων, εμποδίζουν την αξιοποίηση της γης αυτής για κατοικία ή για νέες οικονομικές δραστηριότητες.

Η αύξηση του πληθυσμού και η βίαιη επέκταση των πόλεων με την απρογραμματίστη και πολλές φορές αυθαίρετη δόμηση, με την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη της βιομηχανίας στις αστικές περιοχές, νόμιμα εκτός σχεδίου, απέβη καταστρεπτική για το υδάτινο δυναμικό, τις λίμνες και τα ποτάμια. Οι ποταμοί μετατράπηκαν σε αποδέκτες αποβλήτων, λίμνες μολύνθηκαν, ρέματα μπαζώθηκαν και σε ορισμένες περιπτώσεις, η αυξημένη αστικοποίηση στη λεκάνη απορροής έχει δημιουργήσει κινδύνους πλημμυρών στα κατάντι.

- Αναφορά υπολογισμών του MIT για τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα.
- Αναφορά στην Ελβετία - λιποσυλλέκτες κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων.

Ποια όμως είναι η δομή και η λειτουργία της ελληνικής πόλης (της μέσης), ποιοι συμμετέχουν στη δημιουργία της, δηλαδή στη διαμόρφωση του αστικού περιβάλλοντος, επομένως και στις αιτίες υποβάθμισής του, και συνεπώς στην υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της;

Αναμφίβολα, η έλλειψη δημοσίων κεφαλαίων και η αντίληψη που επεκράτησε για την απόκτηση στέγης στα μεταπολεμικά χρόνια, στον τόπο μας, δεν άφησαν περιθώρια για την ανάπτυξη μιας κοινωνικής οικιστικής πολιτικής (με κοινωνικά κριτήρια οικιστική πολιτική) με την έννοια των βορειοδυτικοευρωπαϊκών βιομηχανικών κρατών. Με τους εταίρους μας δηλαδή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έτσι ανοικοδομήθηκαν στις πόλεις μας με την έννοια της οργανωμένης δόμησης μεμονωμένα οικιστικά συγκροτήματα, αφού έλλειπε ένα γενικό κατευθυντήριο πρόγραμμα. Πολλές επεκτάσεις και χωροθετήσεις έγιναν αυθαίρετα, τυχαία και απρογραμματίστα.

Εκτός από τη μέριμνα σε καταστάσεις ανάγκης, όπως η αποκατάσταση μέρους των προσφύγων, των βομβοπλήκτων, των σεισμοπλήκτων και άλλων περιπτώσεων, η κατοικία για το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού έμεινε ένα πρόβλημα της αυτοστέγασης και η ανοικοδόμηση μαζί με την πολεοδομική μόρφωση του αστικού χώρου, έμεινε θέμα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Η κατοικία, και επομένως η διαμόρφωση του αστικού περιβάλλοντος, με την απουσία των φορέων της πολιτείας, πέρασε στη λαϊκή βάση των χρηστών-κατασκευαστών και διακίνησης-εμπορίας της ιδιωτικής γης και καταπάτηση των εκτάσεων του δημοσίου. Δεν είναι τυχαίο εξάλλου το γεγονός, πως πάνω σ' αυτό το ζήτημα δεν υπήρξε καμιά διαμαρτυρία, καμιά

διαδήλωση, κανένα κίνημα από οποιονδήποτε συνδικαλιστικό ή μη φορέα, όλα αυτά τα τελευταία χρόνια από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 μέχρι σήμερα.

Η έλλειψη μιας κοινωνικής πολιτικής στην έγγεια ιδιοκτησία, όπου η ιδιοκτησία έχει υποχρεώσεις έναντι του κοινωνικού συνόλου και δεν μπορεί κανείς να τη χρησιμοποιεί κατά το δοκούν, δεν άφησε περιθώρια μιας σωστής ρύθμισης του χώρου, τόσο στις εντός, όσο και στις εκτός πολεοδομικού σχεδίου περιοχές. Θα πρέπει να σημειωθεί, πως είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη που επιτρέπεται νόμιμα η εκτός σχεδίου δόμηση.

Στις εκτός σχεδίου περιοχές, κάθε κάτοχος αγροτεμαχίων, εφ' όσον η τιμή που του προσφέρεται είναι ικανοποιητική μπορεί να οικοπεδοποιεί τις εκτάσεις του (150-300 τετρ.μ.) και να τις πωλεί σαν οικόπεδα σε ενδιαφερόμενους αγοραστές. Άλλοι πάλι, αφού τους επιτρέπεται και μπορούν, αγοράζουν αγροτεμάχια με τη βεβαιότητα, πως κάποτε θα πάρουν αξία και θα τα αξιοποιήσουν οικιστικά ή καταπατούν για τον ίδιο σκοπό εκτάσεις του δημοσίου.

Έτσι, καθαρά αγροτικές ή δασικές εκτάσεις έχουν μετατραπεί σε οικόπεδα που οι κάτοχοί τους οικοδομούν. Και όταν η δόμηση προχωρήσει, αρχίζουν να ασκούν πιέσεις καλύπτοντας την κερδοσκοπία τους με επιχειρήματα κοινωνικής δικαιοσύνης, για τη στέγαση των οικονομικά αδύναμων τάξεων κ.ά. Ο αυθαίρετος οικισμός δημιουργείται, καθιερώνεται και η ένταξή του στο σχέδιο πόλεως, φυσικά με υψηλούς Σ.Δ., εκτός από ελάχιστες τροποποιήσεις και διευθετήσεις δρόμων για να μην υπάρξει «κοινωνικό κόστος», μονιμοποιεί την υπάρχουσα κατάσταση και η επιχείρηση «λαμβάνει αίσιο τέλος».

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση της Πολίχνης στη Θεσσαλονίκη, όπου σύμφωνα με τα στοιχεία της πολεοδομίας, το 60% των αυθαίρετων ανήκουν σε καταπατητές κερδοσκόπους και το 40% σε ανθρώπους που είχαν ανάγκη κατοικίας.

Αποτέλεσμα της τυχαίας και απρογραμμάτιστης κατά κανόνα δημιουργίας οικισμών ή επεκτάσεις πόλεων, είναι από το σύνολο της δομημένης επιφάνειας της Θεσσαλονίκης το 52% αναπτύχθηκε αυθαίρετα.

Στις εντός σχεδίου περιοχές, οι μη κοινωνικές δεσμεύσεις της ιδιοκτησίας, όπου τι ιδιωτικό συμφέρον υποτάσσεται στο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου, μαζί με

άλλες οργανωτικές αδυναμίες όπως είναι η εφαρμογή των μελετών αναθεώρησης με την ενεργοποίηση των Γ.Π.Σ. δεν επέτρεψαν:

- τη στοιχειώδη εφαρμογή σχεδίων χρήσεως εδάφους, με αποτέλεσμα να πτοκύπτουν τεράστιες ανωμαλίες και προβλήματα από τη θέση των ειδικών χρήσεων (τράπεζες, βιοτεχνίες, κλινικές, ξενοδοχεία, κινηματοθέατρα κλπ.) μέσα στην πόλη, που αναμιγνύονται κατά ένα τυχαίο και πολλές φορές ανεπίτρεπτο τρόπο μεταξύ τους, τόσο με την κατοικία, όσο και με τις επιφάνειες κυκλοφορίας και αναψυχής και
- τον επανασχεδιασμό εκεί όπου είναι επιθυμητός και αναγκαίος με άλλα λόγια, την ανάπλαση του αστικού χώρου.

Η αποχή των φορέων της πολιτείας από το «πολεοδομικό γίγνεσθαι», ώθησε στη δημιουργία ενός οικονομικο-κοινωνικο-τεχνικού συστήματος παραγωγής δομημένου περιβάλλοντος, το γνωστό σε όλους μας σύστημα της αντιπαροχής. Η επινόηση και καθιέρωση του συστήματος αυτού έγινε στη δεκαετία του '50 και είχε σα σκοπό τη γρήγορη παραγωγή κατοικίας χωρίς τη συμμετοχή του δημοσίου, για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των κατοίκων στα αστικά κέντρα. Και ενώ καταρχήν φάνηκε, πως το σύστημα διέθετε κάποιο «αναπτυξιακό χαρακτήρα», από τα μέσα της δεκαετίας του '60 ξεπρόβαλαν τα πρώτα δείγματα των καταστρεπτικών του επιπτώσεων όταν:

- Η αποτελεσματική εφαρμογή του προϋπόθετε συνεχή αύξηση του Σ.Δ. (αύξηση του συντελεστή κάλυψης και του αριθμού ορόφων στις οικοδομές), επομένως και της πυκνότητας (κατ./ha).
- Άρχισαν να κατεδαφίζονται τα παραδοσιακά κτίσματα και να εξαφανίζονται τα ιστορικά κέντρα των ελληνικών πόλεων.

Σήμερα, σχεδόν 30 χρόνια μετά τις πρώτες διαπιστώσεις, το σύστημα παραμένει και συνεχίζει να αποτελείώνει τα τελευταία απομεινάρια των διατηρητέων κτισμάτων και παραδοσιακών συνόλων, δημιουργώντας παράλληλα απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης σε όλες τις πόλεις, μικρές και μεγάλες, της χώρας και φυσικά η Τρίτολη Δε μπορεί να αποτελεί εξαίρεση.

Ο παράγοντας που εξέθρεψε και στήριζε το σύστημα της αντιπαροχής είναι η (αντιεπισημονική, αντικοινωνική, αντιοικονομική) ανορθόδοξη χρήση του Σ.Δ. στις πόλεις μας. Το δίδυμο Σ.Δ.-αντιπαροχή, έτσι όπως καθιερώθηκε και εφαρμόστηκε συνέβαλε από πολεοδομική άποψη

- στη ματαίωση κάθε προσπάθειας εκπόνησης-εφαρμογής οργανωμένων οικιστικών προγραμμάτων ανάπτυξης, τόσο σε αδόμητες, όσο και σε ευαίσθητες περιοχές της πόλης.
- στη δημιουργία συμπαγών Ο.Τ. με ανύπαρκτους κοινόχρηστους χώρους στο εσωτερικό τους και υποχρεωτική εξωστρεφή διάταξη και λειτουργία των πολυκατοικιών-διαμερισμάτων, ώστε οι πόλεις μας να δομούνται όπως οι πόλεις της κεντρικής και βορειοδυτικής Ευρώπης προ του 1910.
- στην καταστροφή της ανθρώπινης κλίμακας που υπήρχε στον υφιστάμενο πολεοδομικό ιστό μεταξύ των κτισμάτων και των ελεύθερων-κοινόχρηστων χώρων, ώστε οι δρόμοι να μεταβληθούν σε χαράδρες και οι μικρές πλατείες σε φωταγωγούς της πόλης.
- στις αζεπέραστες δυσκολίες πολεοδομικής επέμβασης σε επίπεδο Ο.Τ. όπου το Ο.Τ., σύμφωνα με τη σύγχρονη πολεοδομική αντίληψη αποτελεί το βασικότερο δομικό στοιχείο και κύτταρο του αστικού χώρου, Ένας επανασχεδιασμός σε επίπεδο Ο.Τ. θα αναφερόταν στην ενοποίηση των οικοπέδων, στον καθορισμό πυκνοτήτων και δεικτών, στην ενιαία τυπολογική και μορφολογική αντιμετώπιση του δομημένου όγκου που θα εξασφάλιζε τη φυσιογνωμία της πόλης, στη συλλογική χρήση εγκαταστάσεων (τηλεθέρμανση, ζεστού νερού, χώρων συγκέντρωσης απορριμμάτων, κ.ά.) με αναρίθμητες βελτιώσεις στο δομημένο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Στο παρελθόν, Κυρίες και Κύριοι, ο Σ.Δ. στη χώρα μας ήταν το αποτέλεσμα μαθηματικής πράξης από τον επιτρεπόμενο αριθμό ορόφων και το ποσοστό κάλυψης των οικοδομών. Με το νέο Γ.Ο.Κ., απέκτησε την πολεοδομική του διάσταση και έγινε εργαλείο ρύθμιση του βαθμού εκμετάλλευσης του οικοπέδου, Δυστυχώς, δεν πήρε όμως ακόμα και στον τόπο μας την έννοια του εργαλείου απόδοσης κοινωνικής δικαιοσύνης, που συνεπάγεται μια οποιαδήποτε πολεοδομική επέμβαση στο χώρο. Σωστό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση γίνεται με το ν. 1947/91.

Από την καθημερινή πρακτική, είναι γνωστό, πως με τον καθορισμό του Σ.Δ., το κράτος προσδιορίζει την ωφέλιμη επιφάνεια του κτίσματος που προκύπτει από την ανοικοδόμηση του οικοπέδου. Αυτό μεταφραζόμενο σε χρήμα, σημαίνει πως το κράτος μοιράζει εκατομμύρια στους κατόχους γης των αστικών κέντρων, όταν η ωφέλιμη επιφάνεια του κτίσματος είναι μεγαλύτερη απ' αυτή που έχει ανάγκη ο ιδιοκτήτης για να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του. Μάλιστα, όσο μεγάλος είναι ο Σ.Δ., τόσο μεγαλύτερη η ωφέλιμη επιφάνεια σε τετρ.μ., άρα μεγαλύτερη η αξία του οικοπέδου, επομένως μεγαλύτερο το κέρδος και μεγαλύτερη η κερδοσκοπία. Με άλλα λόγια, το κράτος με μια σφραγίδα και υπογραφή εγκρίνοντας τα λογής-λογής πολεοδομικά σχέδια κάνει μια κατηγορία πολιτών, τους οικοπεδούχους, από τη μια μέρα στην άλλη πλούσιους, χωρίς κανένα αντίκρυσμα και χωρίς καμιά δέσμευση του ιδιοκτήτη για το ύψος αυτό της παροχής.

Αντίθετα, όταν η Τ.Α. χρειάζεται χώρους για την κοινή ωφέλεια (παιδικούς σταθμούς, σχολεία, πάρκα, δρόμους κλπ.) είναι υποχρεωμένη να καταβάλει υπέρογκα ποσά για τις υπερβολικές αξίες των οικοπέδων (οι μεγαλύτερες στα αστικά κέντρα της Δυτ. Ευρώπης σε απόλυτες τιμές), που το ίδιο το κράτος με την σφραγίδα και υπογραφή του τις δημιούργησε¹.

Ο τρόπος αυτός παρέμβασης του κράτους:

- ανατρέπει τα «περί ίσης μεταχείρισης της πολιτείας» ανάμεσα στους κατοίκους της υπαίθρου και των αστικών κέντρων.
- κινεί τους μηχανισμούς υπερβολικής αύξηση των τιμών γης που κάνουν απαγορευτική την απόκτηση κατοικίας από τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα και
- ωθεί στην υπερβολική υπερεκμετάλλευση της αστικής γης, έτσι ώστε, ο Σ.Δ. στις ελληνικές πόλεις να είναι 4-9 φορές μεγαλύτερος από το μέσο παραδεκτό στις βορειοδυτικές ευρωπαϊκές πόλεις. Αυτό υποβαθμίζει πολεοδομικά το περιβάλλον και δημιουργεί απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης και ποιότητας ζωής των κατοίκων στις πόλεις.

¹ Θα πρέπει να σημειωθεί, πως σε όλες τις χώρες της βορειοδυτικής Ευρώπης δεν μπορεί κανείς πολίτης να κτίσει ιδιωτικές πολυόροφες κατοικίες (πολυκατοικίες), όσα εκατομμύρια και αν διαθέτει χωρίς καμιά δέσμευση και χωρίς καμιά υποχρέωση απέναντι στο κράτος και στο κοινωνικό σύνολο.

Δεν έχει απασχολήσει αρκετά κανέναν μέχρι σήμερα, γιατί οι κάτοικοι της ελληνικής υπαίθρου (όπου ο Σ.Δ. είναι χαμηλός και δεν υπάρχει αντιπαροχή) να ανταποκρίνονται από μόνοι τους στις δαπάνες κατοικίας τους, ενώ οι οικοπεδούχοι των μεγαλουπόλεων και των άλλων αστικών κέντρων με την παροχή του κράτους και την αντιπαροχή των εργολάβων να εξασφαλίζουν το πολύτιμο αγαθό της στέγης χωρίς το παραμικρό έξοδο².

Ο παραλογισμός αυτός, που δεν έχει προηγούμενο στον κόσμο, καθιέρωσε την αντίληψη από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο πολίτη στον τόπο μας, πως η απόκτηση οικοπέδου, με οποιοδήποτε τρόπο, η ένταξή του στο σχέδιο πόλεως με όσο το δυνατόν μεγάλο Σ.Δ., ή η διαδοχική αύξηση του Σ.Δ. στα εντός σχεδίου και η ανοικοδόμησή του με το σύστημα της αντιπαροχής του λύνει το πρόβλημα της ζωής του.

Η θεώρηση αυτή προέτρεψε, από το ένα μέρος, στην αυθαίρετη καταπάτηση εκτάσεων του δημοσίου, στην αυθαίρετη οικοπεδοποίηση, στην αυθαίρετη μεταβίβαση, στην αυθαίρετη δόμηση, στις αυθαίρετες αλλοιώσεις του φυσικού περιβάλλοντος, στις πυρκαγιές των δασών και του περιαστικού πρασίνου και από το άλλο, στην κατεδάφιση των παλαιών νεοκλασικών και παραδοσιακών κτισμάτων, στην αχαλίνωτη κερδοσκοπία της γης και βέβαια στην καταστροφή και κακοποίηση του δομημένου περιβάλλοντος και καθιέρωση της πολεοδομικής αναρχίας στον τόπο μας. Είναι χαρακτηριστικό, πως για μερικούς ορόφους κατεδαφίστηκαν τα νεοκλασικά κτίσματα και το ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης και καταστράφηκε μαζί και η ιστορική φυσιογνωμία της πόλης. Θα έλεγε κανείς, πως μέσα σε λίγα χρόνια καταφέραμε και καταστρέψαμε ότι δεν κατάφερε να καταστρέψει ο πόλεμος.

Γι' αυτό είναι ανάγκη να αποκτήσει και στη χώρα μας ο προσδιορισμός του Σ.Δ. το λειτουργικό και κοινωνικό του περιεχόμενο, όπως και στα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να καθορίζεται:

- με βάση τη μελλοντική χρήση γης, σύμφωνα με τις πολεοδομικές μελέτες, αφού, όπως είναι γνωστό, διαφορετικές είναι οι απαιτήσεις του χώρου για τη λειτουργία του όταν πρόκειται για κατοικία και διαφορετικές όταν πρόκειται για εξυπηρετήσεις, επαγγελματική στέγη ή άλλες παραγωγικές δραστηριότητες.

² Εδώ οφείλω να θυμίσω, πως μέχρι την καθιέρωση του Φ.Π.Α. στην Ελλάδα και με τις διαδοχικές αναβολές για την εφαρμογή του στις οικοδομές η αντιπαροχή στη χώρα μας ποτέ μέχρι σήμερα δε φορολογήθηκε.

■ με βάση την κοινωνική του διάσταση και να γίνει εργαλείο απόδοσης κοινωνικής δικαιοσύνης, έτσι ώστε, το μέρος του που είναι πάνω από τις στεγαστικές ανάγκες (οικιστικές και επαγγελματικές) των ιδιωτών γης να αποδίδεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση για κοινωφελείς σκοπούς. Αυτό σημαίνει, πως η υπεραξία που αποκτά το οικόπεδο, ύστερα από τον καθορισμό της χρήσης και του Σ.Δ. από το κράτος, να μην την καρπούται εξ' ολοκλήρου ο οικοπεδούχος, αλλά με την αφαίρεση των στεγαστικών του αναγκών να μεταβιβάζεται στο Δήμο ή στην Κοινότητα για ουσιαστικές ρυθμίσεις και παρεμβάσεις στη βελτίωση και αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος, στην παροχή αξιοπρεπούς στέγης σε οικονομικά ασθενέστερους δημότες και γενικότερα στην άσκηση μιας ευέλικτης στεγαστικής πολιτικής του Δήμου για τους δημότες του.

Στην αρχή του αιώνα μας ο Zille στο Βερολίνο και αργότερα στη δεκαετία του 1960 ο Le Corbusie, έχουν εκφράσει επανειλημμένα την αντίθεσή τους για την άναρχη δόμηση και άναρχη πολεοδομική επέμβαση στο χώρο, τονίζοντας με έμφαση, «πως δεν σκοτώνουν μόνον τα όπλα ανθρώπους, αλλά και μια κακή και ανθυγιεινή κατοικία-διαμέρισμα είναι σε θέση να σκοτώσει άνθρωπο». Και αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, το κάνουμε εμείς κατά κανόνα καθημερινά στον τόπο μας με τους υπερβολικούς Σ.Δ. και τα ξεπερασμένα οικοδομικά συστήματα στις πόλεις μας.

Ο χώρος έχει τους κανόνες λειτουργίας του και εκδικείται όταν κακοποιηθεί με τον α ή β τρόπο από τον άνθρωπο. Αυτό σημαίνει πως ο κορεσμός του χώρου (η λεγόμενη φέρουσα ικανότητα του χώρου) πρέπει να γίνεται σεβαστός και να μην φορτώνεται ακόμα περισσότερο με δραστηριότητες και εγκαταστάσεις. Έτσι μόνον μπορεί να υπάρξει συμβίωση δραστηριοτήτων χωρίς αξεπέραστα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να εκφράσω την αίσθηση, πως η πολιτική ωριμότητα μιας κοινωνίας μετριέται από την ικανότητά της να εξετάζει τα πράγματα μακροπρόθεσμα. Η πόλη δεν μπορεί να σωθεί μόνο με κανονιστικές ρυθμίσεις, διατάγματα ή με χρήματα. Η βελτίωσή της απαιτεί πρώτα απ' όλα ευρεία κατανόηση των βαθύτερων αιτιών των προβλημάτων της για να διαμορφωθεί η βάση της συναίνεσης που θα επιτρέψει σε δημοτικό και κρατικό επίπεδο δράση για ένα κοινό στόχο:

την αναβάθμιση του ρόλου της και τη συμβολή της στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων που ζουν και δραστηριοποιούνται μέσα σ' αυτήν.

Πιστεύω πως έχουμε χρέος όλοι μας, πολιτικές ηγεσίες, φορείς, αλλά πολύ περισσότερο ο τεχνικός κόσμος, να συμβάλλουμε σε κάθε προσπάθεια που θα στόχευε στην απάλιψη των παραγόντων που συμβάλλουν στην καταστροφή των ελληνικών πόλεων.

Το κράτος, από τα μεταπολεμικά χρόνια μέχρι σήμερα, «έδωσε και κατέστρεψε» ως το βοηθήσει ο καθένας μας με το δικό του τρόπο «για να πάρει πίσω και να σώσει».

Ας επιδιώξουμε να γίνει κατανοητό στον πολίτη, στον κάθε πολίτη, πως αυτό που συμβαίνει με τις πόλεις μας δεν είναι προς το συμφέρον του, αλλά αντίθετα απεργάζεται την ύπαρξή του.

Σας ευχαριστώ

Τριπολιτσάς η νέα άλωση...

...Τότε (Σεπτέμβριος 1821) ήταν οι «κουρελήδες» του Κολοκοτρώνη που βιαιοπραγούσαν για την ελευθερία του Γένους. Τώρα είναι οι μεγαλοπιασμένοι... ριπτοκοτρωναίοι (κατεδαφιστές) που «ανοικοδομούν» για την «ελευθερία» της... αγοράς, εν γένει. Κτίρια - ορόσημα της παλιάς Τρίπολης, κομψοτεχνήματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής αφέθηκαν στη... δικαιοδοσία της μπουληντόζας. Πολυώροφα κτίρια «μασκάρουν» μνημεία κεκηρυγμένα ως διατηρητέα. Ελεύθεροι χώροι εξαφανίζονται ή συρρικνώνονται. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο ανεφάρμοστο επί... 40 χρόνια. Απόλυτη προτεραιότητα στην άκρατη «ανοικοδόμηση». Ειρωνεία: τη θέση ιστορικού αλευρόμυλου κατέλαβε συγκρότημα «αμιγούς κατοικίας» με την επωνυμία... Μύλος!...

Ελάχιστα από τα πολλά που επιστέλλουν, εκ μέρους της Ομάδας Πρωτοβουλίας Πολιτών για το Οικιστικό Πρόβλημα της Τρίπολης, οι Τριπολιτισιώτες Αλέξανδρος Φωτιάς, καθηγητής Μ.Ε. και Μάρκος Γκουβάς, δασολόγος - μετεωρολόγος, που διευκρινίζουν: «Δεν επιθυμούμε, σε καμία περίπτωση, να

καταφερθούμε εναντίον των ιδιοκτητών, οι οποίοι είχαν πολλή χρόνια την περιουσία τους δεσμευμένη, και ταλαιπωρούνταν από την αδράνεια δημοτικής και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης». Παρ' όλα αυτά, δεν παραλείπουν –οι αιρετοί άρχοντες– «πολύ συχνά να αναφέρονται στην ιστορική Τριπολιτσά». Ποια «ιστορική»; ο θεός κι η ψυχή τους...

Για όλα αυτά και για να αποτρέψουν τα έσχατα, φορείς και πολίτες της Τρίπολης συγκεντρώθηκαν, τον περασμένο Απρίλιο, και αποφάσισαν –και αρμοδίως πρότειναν– εφικτές λύσεις, ώστε, αν όχι να αρθεί (πράγμα αδύνατον!), τουλάχιστον να περιοριστεί το οικιστικό-αναπτυξιακό αδιέξοδο της πόλης. Αρχής γενομένης από την αναθεώρηση του (ανεργού!) Γενικού Πολεοδομικού Κανονισμού και την επαναλειτουργία (!) της Τεχνικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής του Δήμου. Δεν ζητούν πολλά, ζητούν το μέγιστο: «Χάραξη σταθερής πολιτικής γης, με προγραμματισμό σε βάθος χρόνου»! Ας μην τους... απογοητεύσω, αλλιά αυτό είναι αίτημα πανελλήνιο και παμπάλαιο...

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΙΟΣ

α Ε' / 23-6-05

δύο συγκεντρώσεις
εργαζομένων **ΣΕΛ. 22**

11.00 μ.μ - 1.00 π.μ.

γοσκούφι
όποιο κό
νόμου Ρέπ

ΕΡΝΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

προκαλεί ήσεις

ΒΑΤΟ

18.00

20.00

ΒΑΤΟ

Κινητοποιήσεις
ετοιμάζουν οι
έμποροι για
τη διεύρυνση
του ωραρίου
λειτουργίας
των
καταστημάτων
κατά δύο

Τ Ζ Α Κ Π Ο Τ

τουλάχιστον

€ 2.500.000

Κι αν σου κάτσει

© Inter IKEA Systems B.V. 2005

Το καλ ξεκινάει σ

Ραντεβού στην IKEA στις 22, 23 και
Πιστή στις παραδόσεις της Σουηδίας, η
του καλοκαιριού με το παραδοσιακό
Ελάτε να απολαύσετε το καλοκαιρινό μας
με τον κλόουν Τοτό και μπείτε στο κλίμα
ραντεβού με το καλο

